

KAS GYVENA SAVO TAUTAI
GYVENA VISAI ŽMONIJAI !
Prof. A. Voldemaras

Laisvoji Lietuva

PETRAS BABICKAS

Manęs klausia dažnai, ar turtinga
ji - Tėvyne benamio banguos?
Atsakau: Visa žemė ten auksu man žvilga
Žydrumoj kritalinio dangaus.

O kai dingsta viltis paskutinė,
Kai visur tik klaida ir kančia, -
Aš, prispaudęs rankas prie krūtinės,
Vėl prisiekiu: Tėvyne, tu - čia!

Free
Lithuania

2618 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Tel. (312) 476-3371 ir 839-5531

Lietuvių Archyvas
5620 So. Claremont Ave.,
Chicago, Ill. 60636

EINA XXVI METUS

JAUNIMO METAI

1972 GEGUŽĖS - MAY 25

Kaina 20 ct. Nr. II (1133)

Laisvės piktnaudojimas- demokratijos žudymas

JAV paskutinis gyvenimo dešimtmetis nebuvo ramus. Atsirado vis daugiau reiškinių, kurie nesiderino su demokratija ir jos tinkama samprata-nekeršyti ir nekenkti kitiems. Visa gausybė iškilų judėjimų, daugiausia revoliucinio ir anarchistiško pobūdžio, kurių vadovai ir nariai nenori rimtai galvoti ką daro, kam tarnauja ar pasitarnauja, bet stengiasi veikti ir vis su triukšmu, kad atrodytų, jog tokios visuomenės dauguma yra Amerikoje. Tačiau, tikrumoje, neatsakingų asmenų, kurių visai mažytė yra dalis JAV gyventojų skaičiuje, nesitikdami nieko demokratijos keliu laimėti, pradėjo piktnaudoti Amerikos konstitucijos garantuotą laisvę ir pačią demokratiją pasižovė žudyti. Visame pasaulyje yra gerbiami pačių gyventojų išrinkti krašto vadai. Tačiau, kažin, ar kur kitur jie yra taip neapkenčiami, kaip Amerikoje. Nepilnų paskutiniųjų dešimt metų bėgyje ir Ameriką ir visą pasaulį sujaudino Amerikos politikų ir valstybės vyrų žudynės. Dallas mieste, Texas, 1963 m. XI. 22 d. nuo niekšo kulkos žuvo JAV prez. John F. Kennedy. 1968 m. VI. 6 d. Los Angeles, Calif., nužudytas, laimėjęs pirmą rinkimus į prezidento postą, Robert F. Kennedy (nužudyto prezidento brolis). Netrukus, tą pačią dieną, balandžio mėn. 4 d., nuo pasikėsintojo kulkos žuvo ir juodžių vadas kun. dr. Martin Liuter King, kuris buvo gavęs 1964 metų Nobelio taikos premiją. Jis nušautas Memphis mieste, Tennessee valstijoje. Buvo ir daugiau politinių žudymų.

SUNKIAI SUŽEISTAS ALABAMOS
GUBERNATORIUS G. C. WALLACE

Sėkmingai kovojantis demokratų partijos vardu į prezidentinius kandidatus Alabamos gubernatorių George C. Wallace, 52 metų amžiaus, 1972 m. gegužės mėn. 16 d. politinio priešo ar kokios gaujos pasamdyto neatsakingo gaivalo buvo labai sunkiai sužeistas. Pasikesinimas-aten-tatas įvyko Laurel miestelio prekybos centre, Marylando valstijoje. Gubernatorius Wallace buvo ir yra daugelio amerikiečių mėgiamas politikas. 1968 m. prezidentinių rinkimų metu jis gavo virš 10 milijonų balsų, 1972 metų prezidentiniuose pirminiuose rinkimuose gubernatorių labai sėkmingai varosi pirmyn ir jau turi 269 delegatus. Politikai apskaičiavo, kad gubernatorių Wallace, kaip prezidentinis kandidatas į Miami, Florida, demokratų partijos konvenciją, kurioje bus parinktas partijos prezidentinis kandidatas, atsivežt nemažiau, kaip 350-500 delegatų, laimėtų pirminiuose rinkimuose įvairiose valstybėse. Tačiau yra baimės, kad ir po pavykusios skubios operacijos, išgelbėjusios gubernatoriaus gyvybę, rašant šias eilutes, daktarų dar nebuvo pilnai atkvirtinta, kad Wallace bus iš-

gelbėtas nuo paralyžiaus-bus nevaldomos kojos nuo pusės lemens. Gyvybei pavojus jau buvo sumažėjęs tiek, kad daktarai atšaukė kritišką stovį. NEŽMONIŠKUMAS IR NEAPYKAN-TA IŠUGDOMA MOKYKLOJE Amerikos liberalai mokytojai, politikai ir senato ir kongreso atstovai savo kalbomis ir kritika pradeda pasėti krašte tarpe gyventojų neapykantos ir keršto sėklą. Ją jau pini išugdo visuomenėje aukštosios Amerikos mokyklos, kuriose liberalai ir radikalai mokytojai-profesorai pasistengia įkalti į galvą studentams, kurie išėję iš mokyklų, neapykantos ir kiršinimo sėklą skleidžia toliau visuomenėje. Neatsilieka nuo keršto skleidimo ir visuomenės kiršinimo liberalai politikai, kaip sen. Fullbrightas ir visa eilė kitų. Neapykantos ir keršto bei visuomenės kiršinimo ir skaldymo veikla pasižymi ir demokratas sen. McGovern, kuris savo kalbose pirminiuose rinkimuose laikosi kairiosios linijos socializmo, kritikuoja savo draugus ir kuo pikčiausiai kritikuoja respublikonus ir jų prezidento vedama politiką, ypač karą Vietname, kam nekapituluoja komunistams ir kam neišduoda pietinės Vietnamo dalies 17 milijonų gyventojų komunistų sadiškam sunaikinimui ir skerdynėms. Gubernatorius Wallace buvo griežtai nusistatęs prieš komunistus, pritarė Nixono vedamai linijai Vietname, pasisaky-

"SAMIZDAT" KREMLIAUS VADAMS NEDUODA RAMYBĖS

LAISVA IR NECENZŪRUOTA SPAUDA

B. JABLONSKIS

Pagaliau sovietų ir okupuotų kraštų žmonėms išsisėmė kantrybė kasdien kęsti persekiojimus, laisvės ir tikybės varžymus. Gyvenimas Sovietų Sąjungoje pasidarė veik kaip kalėjimas, nes nei kalbėti, nei judėti, nei tikėti negalima laisvai. Kiekvienas nuolat sekamas lyg kalnys pro kalėjimo langelį. Kartu su komunistiniu režimu į sovietinį gyvenimą atėjo ir veikla prieš režimą ir pogrindžio spauda. Pradžioje ši veikla nebuvo tokia intensyvi, kaip kad ji reiškiasi paskutiniu laiku. Tai labai pavojinga ir nelygi kova, nes KGB kaltininkus baudžia be pasigailėjimo. Atrodo, kad žmonės arba prarado baismės jausmą, arba neboja net kulkos į pakaušį, ar net Sibiro mirties stovyklų. Rizikuoja pačių brangiausių žmogaus turto - gyvybe, kad bent kiek laimėjus daugiau asmeninės, žodžio ir tikėjimo laisvės.

Kovos pavyzdžių netenka daug iškoti. Paskutiniai okupuotos Lietuvos

davo nepalankiai ir prieš McGovern socialistinės linijos politikavimą, nesamonių perdavimą visuomenei už tikrą pinigą. Šiandien, kaip ir prieš dešimt metų, ištikusi tragedija yra pačių krašto žmonių išau-ginta ir paskleista be rimtų varžtų ir griežtų pastangų sustabdyti vis pasirenka garbingų vyrų aukoms. Politikų žudikai sulaikomi. Bet niekas nesistengia surasti, nustatyti, ar žudikai pasikesinimus vykdo niekeno nepavesti ir grynai savo keršto valia? Ir Wallace žudikas Arthur Bremer, 21 metų amžiaus, jau skelbiama, kad yra nesveiko proto, vienišas ir nusivylęs savo gyvenimu. Tačiau Milwaukee vienos gimnazijos kultūros mokytojas, kuris pasikesintoją gerai pamena lankant gin-naziją, sako, kad jis buvo gabus, protingas, mokinosi pakankamai gerai. Neapykantos ir keršto židiniai yra Amerikos universitetai. Ir tai patvirtino V. 13 d. demonstracijos prieš Vietnamo karą kalbėtojas Čikagoje prof. Richard Rubenstein iš Rooseveltto universiteto. Išrinktosios tautos kilmės profesorius savo kalboje skleidė kerštą ir prezidentą Nixoną pavadino "krašto priešu ir gangsteriu" veiksmis prieš "nekalną Hanojaus liaudies bombomis žudymą". Aišku, kad žudikas ar pasikesintojas nužudyti gubernatorių G. Wallace bus nubaustas. Tačiau, kaip ankstyvesniais atvejais, taip ir ši kartą, vaigu ar bus atkreiptas rimtas dėmesys ir padėtos visos pastangos išaiškinti slapto organizacijas, sąjūdžius ar grupes, kur buvo ruošiamos žudynės ir net su atlyginimais.

K. KYGA

LIETUVOJE DRAMA NIXONO IR PASAULIO DĖMESIUI

Š. m. gegužės 21 d. Chicagos radijo ir televizijos stotys trumpai pranešė, kad okupuotoje Lietuvoje prasidėjo nauja banga nepasitenkinimų prieš sovietų režimą ir protesto ženklan gegužės 14 d., sekmadienį, ne-gyvai susidegino užsipildamas ant savės 3 litrus gazolino jaunas, 20 metų studentas Romas T A L A N T A S. Tai įvyko Kaune prie Muzikos teatro. Laidotuvės įvyko ketvirtadienį, kuriose dalyvavo minios žmonių. Čia pat įvyko didelės demonstracijos laike kurių buvo užmuštų ir sužeistų ir tūkstančiai sumtų. Minia šaukė "Laisvės Lietuvai". Tai dar vienas didvyriškas pasiaukavimas atkreipti pasaulio dėmesį į lietuviams daromas okupantų skriaudas, ypatingai išvykstant Prezidentui R. Nixonui į Mąksvą.

Alabamos gubernatorių George C. Wallace ir žmona Cornelia Snively. Liberalai, pamate, kad nuo jų nusigręžė amerikiečių visuomenė, beveik visur atiduodami balsai už George C. Wallace, todėl ir ryžosi jį pašalinti.

Schapiro pavadino labai įdomia, nes pasiskaitymo formoje pateikia puikių vertimų. Tai vis sutelktos vertingos ir necenzūruotos žinios iš komunistinės Rusijos gyvenimo. Jis aprašo vykstančią anapus geležinės uždangos kovą tarp siekiančių laisvės intelektualų elito ir galvažudžių Kremliuje. Tai pirmas toks išsamus istorinis dokumentas, kuris atstovauja slapta suorganizuotą priešingų pažiūrų judėjimą beveik per pusę šimtmečio.

Žydas, matematikas, Julius Telesinas, kuriam, pagaliau, buvo leista emigruoti į Izraelį, irgi paliudija šios knygos patikimumą, tikslumą ir objektyvumą ligi to laiko, kol jis gyveno Rusijoje.

Arti 500 puslapių turinio ir įvairių nuotraukų buvo slapta išgabenta iš Sovietų Sąjungos, kad, bent kartą, parodžius sovietinių šešėlių slėpiamą kovą dėl laisvės. Nepaisant pačių žiauriausių priemonių prieš sovietinei veiklai sustabdyti, ji vyksta intensyviau. Prieštaraujančių protestai tramdomi be pasigailėjimo dabartiniais intelektualų teismais ir įkalinimais pamišėlių namuose net nepaisant asmeninių kaltinamųjų nuopelnus komunistinei revoliucijai.

Knygoje smulkiai atpasakojamas vienas pavyzdys apie Galanskovo ir Ginzburgo procesus, kuriuos aprašė prof. Bertrand Russell. Teismo bylos eiga buvo neteisingai suredaguota, kad net viešas Britanijos komunistų partijos žurnalas, kuris nori maliai gana atlaidžiai kalba apie Sovietų Sąjungą, irgi pasipiktino ir pasiskelbė eigos kritika.

Nenustojantis "Samizdat" pasirodymas pasidarė KGB pareigūnams mirtinu priešū, nes Kremliaus vadai mano, kad arba jie nesugeba, arba sabotuoja jo sustabdymą. Vieną die-

ną jie gali atsiderinti pačių sukurtose Sibire pragaro stovyklose. "Samizdat" nepasitenkina savo pasirodymu ir veiklos skatinimu, bet veda skerdikų, sadistų, skundikų ir tų, kurie papildo kriminalinius prieš žmoniškumą, kartoteką. Tokias kartotekas pradėjo vesti net Stalino laikų bendradarbių.

"Samizdat" nesiribuoja vien Maskva ar kitais dideliais miestais. Yra paplitęs po visą kraštą. Siekia net provincijas, kur eilinių žmonių reakcija tylėsnė ir letėsnė, nes jie yra bangesni negu Maskvos gyventojai.

Dumitru Danielopol rašo, kad, gal būt, tikslesni ir geresni žinių jis nėra iš niekur pasisėmęs, kaip iš Telesino knygos, nes jis smulkiai aprašo savo akistatą su KGB.

Telesin rašo: "aš tada asmeniškai patyriau, kad KGB toli gražu dar ne viską žino apie šią šakotą veiklą, kaip kad kartais atrodavo iš šalies."

Nepaliaujama veikla tikrai yra padariusi lemtingą plyšį sovietiniam gyvenime. Ir KGB patys prisipažįsta, kad net brutaliausios priešpaudos priemonės ir bausmės nepadaeda, ne tik užlopyti šį plyšį, bet ir besireiškiantį visose gyvenimo srityse laisvės judėjimą likviduoti.

Alytaus parkas Lietuvos Nepriklausomybės laikais.

Britų kriminalologas Leonardas

Vilius BRAŽĖNAS

Naujų kelių beieškant (2)

DAUGIAU KLAUSIMŲ NEI ATSAKYMŲ

GYVENTOJAI AR TAUTOS ?

Nepamirština galimybė, jog State Departmente, kalbant apie "visišką" nepriklausomybės nepripažinimą, galvojama ne apie kokią Baltijos-Skandinavijos federaciją ar konfederaciją, bet apie satelinio ar pusiau-satelinio statuso Baltijos kraštams surežisavimą, nors ir laikinai. Tai padėtų "mūsų draugams" Washingtono iš keblynės išbristi, Sovietams pridėtų 3 balsus U. N. ir ant galvos uždėtų laisvini mo angelų vainikėlių (bent jau "liberalų" akys), mus gi galutinai sušaldytų ir nutildytų. Pagaliau, patenkinus (labai narsų?) "laisvo apsisprendimo" reikalavimą, bet kada Baltijos kraštus galima būtų "priimti atgal į brolišių tautų šeimą".

Išidėmėtina ir tai, kad, anot poros mūsų šaltinių, pagal D. Martin State Departmentas pripažįsta teisę pasisakyti dėl laisvės tik "Lietuvos ir Baltijos kraštų GYVENTOJAMS". Labai svarbu, kad tie, kurie seifuose užrašinė laiko Martin'o kalbos tekstą, mus painformuotų, ar tikrai naudota "gyventojai" (people? citizens? ar kt.?) vietoj "lietuviai", "pabaltiečiai", "Baltijos tautos". Kolonizavimui paspartėjus po Maskvos ir Helsinkio pasiglebėsiavimų daug metų laukti, kad Lietuvos "gyventojai", ar "piliečiai" net ir "laisvuose" (ypač JTO "priežiūroje") rinkimuose galėtų nubalsuoti pagal Kremliaus įsakymą, tuo mi patenkinant ir mūsų reikalavimą laisvų rinkimų JTO priežiūroje. Tikrumoje kalba apie "visišką" nepriklausomybę yra gal tik tuščia kalba: net ir galingiausių kraštų politika ir elgsena dalinai priklauso nuo kitų kraštų. Ir užkariautojas priklauso nuo užkariautojo laikysenos.

M. Doyle užtikrinimas, jog "ši administracija" pripažįstanti apsisprendimo teisę, gi dėl naujos administracijos jis negalys užtikrinti, nebūtinai reiškia tai, ką nekuri mūsų gal manome reiškiant. Nepamirškime, jog po perrinkimo ir to pat Nixono Administracija jau būtų... nauja, kita.

KAS NELOJALŲS ??

Negalima praleisti negirdom ir labai opų lojalumo JAV-s klausimo. Sveikintina, kad mūsų spauda i tai reagavo. Kodėl State Departmentas šį klausimą iškėlė? Juk ligi šiol ne buvo jokio pagrindo Amerikos lietuvių, siekiančiųjų Lietuvos išvadavimo iš Sovietų vergijos, lojalumu abejoti. Jie (bent ligi šiol) kantriai moko mokesčius, nors tie jų pinigai jau kelių administracijų pareigūnų per O. E. O. naudojami prieš-amerikinei propagandai ir riausėms kelti, ir nuo mokesčių ateistų milijonierių fundacijos skyrė ir skiria milijonines lėšas raudonajai revoliucijai krašte skatinti. Lietuvių ateiviai ir jų vaikai kovojo po Amerikos vėliava I-jame, II-jame, Korėjo (vos tik iš imigracinio laivo išlipę !!!) kare, kovėsi ir dar kaujasi Vietname, nors State Departmentas bei jame sulindęs prosovietinis, JAV nepatikimas, elementas ("security risks") atidavė imigrantų tėvų kraštus Sovietų tirionijai, gi dabar ne tik draudžia priešą mugalėti Viena, bet jį ginkluoja ir maistu ap-

rūpina per prekybą su SSSR ir jo satelitais. Kad mes šiam pareiškimui turime pagrindo liūdėti ir tai, kad net du prezidentai -Eisenhowers ir Nixonas- atėjo į valdžią žmo nės pažadėję "išvalyti State Departmentą". Pažadai liko pažadais. Matyt C. F. R. yra kitos nuomonės. Tad kame mūsų nelojalumo žymės? Ar tame, kad mes, nors ir labai jau nedrąsiai, kritikuojame savižudišką, asilišką, net išdavikišką nuolaidavimą komunizmui? Ar tame kad, matydami pastangas nuginkluoti Ameriką, kada Sovietai visa galima sparta ginkluojasi, (ir dargi su Rockefeller'ų -Eaton'ų kombinato pagalba, su administracijos pritarimu ir abiejų partijų "liberalų" Kongrese palaiminimais) mes susirūpiname dėl Amerikos ateities ir savo pačių gyvybės?

Tiesa, D. M. užtikrina žinąs mus esant lojaliais JAV piliečiais. Ačiū! Tačiau yra pagrindo įtarinėjimui dėl State Departmento ateities žygių, kada po Kudirkos išdavimo, po nusunktų Pavergtųjų Tautų Savaitės pareiškimų, po Veiksnių paramos apkarpymo, po naujojo Hitlerio -Stalino paktų su Willy Brandt pagalba prastūmimo, prieš laisvo radijo transliacijų nutildymo bandymus, prieš Maskvos vizitą ir prieš "Europos Saugumo (cha! cha!) Konferenciją" mums nei iš šio nei iš to primenama, kad mes esame lojalūs

KIENO INTERESAI ?

Juk mes žinome, kad negali būti jokio konflikto tarp JAV interesų ir pavergtųjų tautų vilties palaikymo; jokio konflikto tarp Kremliaus agresijos supančiojimo pavergtųjų tautų rezistencinės dvasios pagalba ir JAV pagrindinių siekių. Tautų laisvė bei pasaulio taika ir yra JAV interesai tiems amerikiečiams, kurie ateiviai nori užtikrinti Amerikos laisvę ir pasaulio taiką. Atimti pavergtiesiems laisvės viltį yra tolygu paleisti nuo grandinės pasiutusį Kremliaus šunį. Tad visai be reikalo kai kas šokosi atsieti mūsų lojalumą Lietuvai nuo lojalumo JAV. Tikios mintys tik prisideda prie sąmyšio kėlimo mums, ypač jauni mo tarpe.

TEDDY ROOSEVELT.

Jeigu mums pasigirstanti kritika ir nusistatymas prieš CFR (Council on Foreign Relations) JAV vyriausybę brukamą prąžūtingą užsienio politiką skaitoma lojalumu Amerikai ar patriotizmo stoka, pažiūrėkime ką apie tai sakė istorijos pripažinti JAV patriotai, kaip pvz. prez. Theodore Roosevelt, kurio patriotizmui ir išmintimi mes labiau tikime, negu galime tikėti CFR internacionalinių manipuliatorių ir jų šokdinamų marioniečių Washington'e lojalumu bei išmintimi.

"Patriotizmas yra stovėti už Kraštą, o ne už Prezidentą. Yra patriotiška remti Prezidentą lygiai tiek, kiek jis stovi už Kraštą. Yra nepatriotiška neprieštarauti jam lygiai tiek, kiek jis dėl nesugebėjimo ar kitų priežasčių neatlieka pareigos Kraštui. Bet kuriuo atveju yra nepatriotiška neskaidyti tiesos" - yra pasakęs Teddy Roosevelt.

Tad tiek dėl mūsų kritiškumo ir lojalumo.

Išėitų, kad LB organizuotos Fila.

svarstybos daugiau klausimų iškėlė, negu atsakė. Tai nebūtinai bloga: svarbu tai, ar šis dviprasmiškumas ir neaiškumas mums sužadins smalsumą ir ryžtą pagaliau išsiaiškinti viso to užkulius ir rasti sveikam protui priimtinas atsakymus ir daugybę neatsakytų klausimų, ar tik sukels veiklą paraližuojantį ir prieškomunistinį balsą prispilinantį sąmyšį.

(Bus daugiau)

LAISVOJI LIETUVA YRA KOVOJANČIŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS. TAVO PARAMA L. L. YRA PARAMA KENČIANČIAI IR KOVOJANČIAI LIETUVAI

Nixono vizitas neatšauktas ir ivykdžius Hanojaus uostų blokadą

P. PAŠILYS

Vietnamo taikos pasitarimai, neparodžius komunistams jokio ženklo atnaujintuose pasitarimuose Paryžiuje rimtai svarstyti, net ir slaptai kalbėtis, nutrūko neribotam laikui. Jau aišku, kad Hanojaus delegacija boikotavo ne tik viešuosius pasitarimus, bet tokios pat taktikos laikėsi ir slaptuose pasitarimuose su Kissingeriu, kuris slaptai lankėsi Paryžiuje ir buvo užmezgęs privačius ryšius su Hanojaus atvykusiu politinio biuro nariu Le Duc Tho. Hanojaus ir Vietkongo derybininkai jokio pagrindo derėtis neranda, kaip tik jų pasiūlytomis sąlygomis -ištraukti kariuomenę, P. Vietnamo vyriausybę nuvesti ir jį įvesti komunistus. Kitaip sakan- t, komunistai pareikalavo ne tik ištraukti kariuomenę iš Vietnamo, bet ir P. Vietnamą perduoti Hanojaus globali ir valdžiai. Ir tai pareikalavo ne vien komunistai ir Hanojaus "vyriausybė", bet ir slaptai kalbantį Kissingeriui Maskvoje ir Kremliaus diktatoriai. Mat, pagal Maskvos teoriją, Vietnamas yra viena valstybė ir teritorija priklauso Pietų Vietnamo Hanojaus juridicijai. Maskva pagal tą teoriją nepripažįsta ir nesileidžia į kalbas, kad Hanojus vykdo i P. Vietnamą ofensyvą arba invaziją. Hanojaus armijai vadai gen. Giap irgi sako, kad jo armijos jokios invazijos i P. Vietnamą dalį nevykdo, bet tik daro puolimą išvyti "krašto išdavikus ir amerikinius imperializmo talkininkus", kuriuos šelpia ir ginklu gina Amerikos kapitalistai.

BLOKADOS VYKDYMAS VIZITUI NEPAKANKĖ

Prez. Nixonui paskelbus gegužės 8 d. Hanojaus uostų blokadą ir geležinkelio linijų nukirtimą, atrodė, kad panaudotos priemonės arba pagreitins Vietnamo karo baigimą, arba turės ir susikomplicavusių pasekų. Ypatingai numatytas prez. Nixono vizitas gegužės mėn. pabaigoje jau pasiroštas. Netikėtai visos liberalų išgastys ir kinkų drebėjimas ir įvykdžius Hanojaus uostų blokadą, sudaužius geležinkelio tiltus, subombardavus prie Hanojaus miesto esančią vyriausią komunistų raketų būstinę ne tik karo nesukomplicavo, bet ir numatyta Nixono kelionė i Maskvą vyksta be susitūlėdymų ir pagal planą. Ir Maskvos ir net Pekino reakcija prieš įvykdytą Hanojaus uostų blokadą iki šiol buvo ne grąsinanti ir santūri. Kiek s tipriau sujudė Amerikos liberalai politikai namuose ir parodė stipresnę reakciją, kaip komunistiniai kraštai. Kaip Maskva buvo prikaltėjusi Nixoną pradėti nutrauktas tamsas derybas prieš Hanojaus invaziją i P. Vietnamą, kad tuo išloštų laiko ir Hanojaus armijos užimtų ko daugiau prieš teritorijos, taip senai suplanuotas vizitas, ypač Nixono vizitas, nepasitikėjimas, kad "Pekine nebuvo slaptų susitarimų sovietų sąskaiton", Kremliaus vadus vertė padaryti principinę nuolaidą ir parodyti "keršto" atšaukti Nixono vizitą. Kremliaus vadai sutarė, kad nepasitikėjimo klausimą apie slaptą susitarimą nesudarymą Pekino vizito metu, patvirtintų asmeniškai pats Amerikos prez. Nixonas.

ASMENINĖ DIPLOMATIJA

Nixono administracijos kritikai pripažįsta, kad Nixonas yra nepaprastai kietas, kas nors pasiekti asmenine diplomacija. Ir jai vykdyti susirado pilnai ištikimą, sumanų ir aukštos politinės kvalifikacijos savo patarėją ir jo diplomatijos vykdytoją dr. Henry Kissingerį. Tikrumoje prezidento asmeninės diplomatijos

Iškilieji panevėžiečiai. Iš kairės: poetė Ada Karvelytė, Juozas Masielis, Dr. Steponas Biežis ir Prof. Dr. Balys Paliokas.

tingai rimtai Maskvos diktatoriai kalbės dėl žemės ūkio technologijos, prekybos išplėtimo ir pašarinių grūdų prekybos bei mokslinės pažangos, jų kultūrų pritaikymo ir sovietijoje. Ką duos Nixono vizitas laisvam pasauliui - sunku dabar pasakyti. Tačiau, kad Nixono vizitas duos naudos ir pasparties Maskvos žemės ūkiui ir jos technologijai - jau šiandien galima sakyti teigiamai. Amerikos biznieri trindami rankas biznio sekmė su Maskva padarys viską, kad ir Nixonas ir jo delegacija susitartų prekybos reikais. Gali pavykti, kad besaikis balistinių ginklų kalimas bus sumažintas, nes Maskvai jų užtenka. Sva bu, kad ji pralenkusi Ameriką, galėtų ją susitarimu sulaikyti nuo pasivijimo. Gi Maskvai būtinai reikia atsikvėsti didžiausias rublių sumas i ginklų kalimą ir tas sumas jau šiandien mesti i būtiną naudojimo gyventojams prekių parūpinimą. Pačius aukščiausius komunistų vadus ir jo strategus užaliarmavo gyventojų nepasitenkinimo išplitimas ir neapykanta partijai ir vyriausybei dėl milijonų sumų kišimo i ginklus, bet nieko nesirūpinimo gyventojų buities pagerinimu ir gyvenimui reikalingų prekių trūkumais.

NIXONO-BREŽNEVO KONFERENCIJA

L. MŪRAS

Patyrimas rodo, kad per kiekvieną konferenciją, kas nors, ką nors parduoda ar perka. Šiomis dienomis Amerikos prezidentas išvyko i Maskvą ir konferuos su Brežnevu. Amerika su Sovietų Sąjunga turi begalybės vietų pasitarimams: Helsinkyje, Ženevoje, Jungtinėse Tautose ir t. t., matyti atsirado tokių svarbių reikalų, kad antrosios eilės politikams neįmanoma išspręsti. Kas tie dalykai, niekas nepasako, bet galima spėti apie ką bus kalbama.

VOKIETIJOS REIKALAI

Sovietų Sąjunga, norėdama užtikrinti esamą padėtį Europoje, grąsinimais išreikalavo Vokietiją pasirašyti nepuolimo sutartį, kad Vokietija sutinka su esama padėtimi ir nemėgins ką nors jėga pakeisti. Vokiečiai atsidūrė keblioje padėtyje. Pasirašyti sutartį reiškia Vokietijos sunykimą, nepasirašyti - reiškia neribotam laikui pasilikti okupacijai ir visą laiką būti kontroliuojama ir išnaudojama.

Vokietijai pasirašius nepuolimo sutartį, Amerika reikalauja iš Vakarų Vokietijos išeiti, nes Vokietijai niekas nebegrąso ir nebėra jį nuo ko gelbėti, kas nesiderina su Amerikos ekonominiais interesais.

Common Mart, arba kaip dabar vadinama Trečioji Europos Jėga, kečia didelį rūpestį tiek Sovietų Sąjungai, tiek Amerikai. Visi tie kraštai išvystė tarpusavyje ekonominį bendradarbiavimą, pasiekė gerovę, o ateityje įsijungs Anglijai ir kitoms valstybėms, dar daugiau sustiprės.

KITI KRAŠTAI

Ką daryti su Kinija, kuri vieną dieną gali pareikalauti iš visų pasi šalinti nuo jos teritorijos.

Ką daryti su Japonija, kad nesu- sijungtų su Kinija, nes padarytų didelę žalą Sovietų Sąjungai net iki jos sunaikinimo ir be to, susidarytų didelis pavojus Amerikos interesams Azijoje.

Kaip išlaikyti Roosevelt-Stalino pasaulio padalinimą.

Žinoma, bus ir daugiau klausimų apie juos sužinosime vėliau.

Po Maskvos konferencijos prez. Nixonas vyks i Iraną, buvusią Persiją. Atrodo, kad tai daromas tolimas žingsnis numatytos konferencijos. Suez kanalo uždarymas, Vakarų Europai, ypač Prancūzijai ir Anglijai, skaudus smūgis. Jos gau-

Revoliucionieriai žudikai

Japonijoje veikia jaunųjų kraštutinių komunistų organizacija - Jungtinė Raudonoji Armija. Neseniai penki šios grupės teroristai laikė užstatą - moterį policijos apsuptame name per 9 dienas, nušaudami 2 policininkus ir civilį. Po to paaiškėjo daugiau baisių dalykų: kalnuotoje Gumos srity 85 mylios nuo Tokyo policija atkasė 12 lavonų. 27 m. amž. Mori, Charles Mansono stiliaus negailestingas vadas, vadovavo "nuteisimams" savo nepaklusnių organizacijos narių mirčiai. Mirties bausmei įvykdyti daugiausia vadovavo žiauri 27 m. amž. moteris Hiroko Nagata. Nužudytų tarpe atkastos 3 moterys, viena jų nėščia. Nuteisti buvo verčiami palaidoti anksčiau nužudy-

Richard Flood in the San Jose (Calif.) Mercury

Lietuvių patarlė sako: - Kojomis žemę nesiekdamas - nedaug ką gali laimėti.

**laisvoji
lietuva**

2618 WEST 71 st STREET
CHICAGO, ILLINOIS, 60629
Tel. 476-3371 ir 839-5531

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published by-weekly on Thursdays by Lithuanian Regeneration Association.

Leidžia Lietuvos Atgimimo Sąjūdis. Redaguoja Redakcinė Kolegija: K. Dirks, St. Jakubickas, J. Juodis, Dr. V. Misiulis, J. Miškinis, K. Oželis, A. Rimas, K. Rūkas, V. Semaška, K. Tautkus, J. Virbalis ir P. Žičkus. Igalias leidėjas ir Kolegijos Pirmininkas V. Šimkus.

Įvairių autorių straipsniai skelbiami LAISVOJE LIETUVOJE nevisada reiškia redakcijos ar leidėjo nuomonę. Rankraščiai redakcijoje nesaugomi. Gražinami tik iš anksto susitarus. Prireikus, rankraščius redakcija trumpina ir juos taiso savo nuožiūra.

Redakcija veikia nuo 10 val. ryto iki 5 val. p.p. Ketvirtadieniais nuo 10 val. ryto iki 9 val. v.v. ir šeštadieniais nuo 10 iki 1 val. p.p. Prenumerata metams 6 dol. Atskiras nr. 20 ct. Subscription per year 6 dol. 20 ct. per copy

Kur eina Amerikos gyvenimas ?

P. ŽIČKUS

Kaip besvarstyti, kaip begalvotume, sutiktume ar nesutiktume ir kaip kitaip apie Ameriką bekalbėtume, ji vistiek yra laisvojo pasaulio sargybinis. Geras ar blogas, moralus ar nemoralus, pajėgus ar ne, atlieka savo pareigą gerai ar ne, bet yra sargybinis. To sargybinio pareigas Amerika prisiėmė savanoriškai, įstodama į II-ji Pasaulinį karą ir sumušdama Vokietiją, Italiją ir Japoniją, todėl ji negali atsisakyti tų pareigų ir palikti pasaulį nežinia ir kitų malonei. Ji taip pat sustiprino sovietų Rusiją ir leido įsigalėti komunistams Kinijoje. Tam karui pasibaigus Amerika turėjo moralinę paramą visame pasaulyje, o taip pat turėjo jėgą tai prisiimtai pareigai atlikti. Savo turto, savo karinio techninio pranašumo, kas svarbiausia, turėjo naują jį baisių ginklų atominę bombą, kurios dar niekas kitas neturėjo. Tačiau ji prisiėmusi tas sargybines pareigas, nesirijo gerai jas atlikti.

Lietuviai turėjo tokį posakį: Nemoku nei rašyti, nei skaityti, mane karalium deda. Ar neatsitiko panašiai su Amerika. Amerika nepažino kitų tautų, jų galvosenos, o svarbiausia, nepažino baisiosio komunizmo. Čia ir įvyko ta didžioji viso pasaulio tragedija. Amerika daugiau buvo užsiėmusi bizniu. Manė, kad pinigai galima gauti ir parduoti viską, kad pinigai yra visagalis. Davė pinigų kur reikia ir kur nereikia. Kai Amerika taip švaistėsi pinigais, komunistai tuo laiku siuntė savo propagandistus į visus kraštus, o svarbiausia į naujai susikūriantį valstybes ir kur daugiausia yra skurdo. Mes taip pat žinome kitą posakį: kad lašas po lašo ir akmenį pratašo. Taip komunistinės propagandos melas sėkla buvo pilama ir pilama, o to rezultatas mes jau matome ir pačioje Amerikoje.

Kapitalas yra reikalingas. Be kapitalo gyvenimas yra sunkus, nėra pažangos ir skurdas bel džiūsi pro visus plyšius. Tačiau kada tas kapitalas virsta pats sau dievu, tada jau yra blogai. Todėl komunistinė propaganda ir rado gerą dirvą savo sėklai ir pačioje Amerikoje. Matydami tą visą, mes ir klausia-

me, kur eina Amerikos gyvenimas? Eidama savanoriškai prisiimto sargybinio pareigas, nes tuo tarpu nėra kitos valstybės ar valstybių, kurios galėtų pakeisti tą sargybinių. Amerika dėl nežinojimo, nesupratimo ir nepažinimo kitų atsirado prie bedugnės krašto.

Komunizmas plečiasi visame pasaulyje. Vieni kraštai savanoriškai virsta komunistiniais, o kiti gyvenimiškai verčiami ir ieškodami globos. Jie atsirado Amerikos pašonėje Ku boje, kurios Amerika negynė, o dar padėjo komunistams paimti ten valdžią. Vietname, gindama, bet nesiryždama ir neapsisprenddama laimėti, padaro žingsnį pirmyn, o du žingsnius atgal. Ten ji taip įklampo, kad dabar nebežino nei kaip iš tos klampynės išbristi. Blogiausia, kad pačioje Amerikoje gausios išskeltomis kumštėmis ir su raudonomis vėliavomis jau bando diktuoti Amerikos politiką ir visą gyvenimą. Jie užima pastatus, juos degina, o jiems niekas nesirijo pastoti kelią.

Amerika neturi vadų ar vado, kuris ryžtųsi ir turėtų drąsos ir energijos užkirsti kelią toms raudonom gajoms. Esantieji valdžioje ir čia padaro žingsnį pirmyn, už tvarką ir teisę, o dešimt žingsnių atgal. Lygiai tą padaro krašte, ką daro ir Vietname. Kiek ilgai galima taip žlibinėti, šiandien dar sunku pasakyti. Tačiau Amerika, o tuo pačiu ir visas pasaulis stovi prie pat bedugnės briaunos.

Šie yra rinkimų metai. Jeigu Amerikos žmonės ir toliau nepraregės ir rinks tuos pačius senatorius ir atstovų rūmų narius bei kitus renkamus pareigūnus, kurie agi tuoja už Amerikos griovimą, už kriminalinio elemento globą, neužilgo ir Amerikoje bus tokios pačios skerdynės, o gal dar baisesnės, kokios yra Vietname. Bent iki dabar Amerikos dienų įvykiai rodo, kad skubame prie kartūvių, kurias patys sau ruošiamo. Čia vieni ir toliau rūpinasi futbolu ir beisbolu bei kitais tam tikrų asmenų pakištais dalykais, kiti pils ir jaunų žmonių kraują narkotikus, o raudonųjų vadai džiaugsis žmonių žlibimu ir artėjantį geru derlį, kuris taip greitai noksta ir įkris į jų sterblę.

mo centre, Chicagoje.

Dr. A. NORVILAS, Programos komisijos pirmininkas, pranešė apie JK kongreso programą. Numatyta, kad pirmoji programa su paskaita prasidės birželio 30 d., penktadienio vakare (spėjama 7 v.v.) Conrad Hilton viešbutyje. Dr. Norvilas pateikė visos programos Chicagoje projektą, kuri dar oficialiai neskelbiama, nes gali būti netikėtų pasikeitimų. Pirmąjį vakarą, tame pačiame viešbutyje, po akademinių dalies, įvyks ir jaunimo susipažinimo vakaras. Jaunimo kongresas neužsiregistravusieji negalės ten dalyvauti.

G. KAZĖNAS, Vakarinių programų komisijos pirmininkas ir Dalia Šimoliūnienė, teatrinių pastatymų komisijos pirm., pranešė apie vakarines programas bei vaidinimus. Apie programas neužilgo bus paskelbta spaudoje.

J. BARIS, ŠALFASS c.v. pirmininkas ir JK Sporto dienos vadovas pranešė apie Australijos lietuvių krepšinio viešnagę Jaunimo kongreso proga. Krepšininčių pakvietimu ir kelionės išlaidomis pasirūpina ŠALFASS centro valdyba, šiuo reikalu susitarusi su australiečiais. Sporto diena prasidės liepos 4 d. (JAV Neprik. šventė) Marquette paiko aikštėje futbolo rungtynėmis, o vėliau vyks salėje kitų sporto šakų žaidynės, gi tą patį vakarą šokiai jaunimui. Numatyta, kad australiečiai krepšininčiai po JK-so turės išvykas ir į kitas lietuvių kolonijas.

N. STAKAUSKIENĖ, JK Būstinės vedėja, paaiškino Būstinės paskirtį dabar ir kongreso eigos metu. Pastebėjo, kad kongreso metu Būstinės turėtų veikti ir Conrad Hilton viešbutyje. Būstinėje be pirm. Sakaldoskio ir vedėjos Stakauskienės, čia daug padeda Linas Regis, Emilija Pakštaitė ir Aušrinė Karaitytė ir daug kitų. Pasitaiko ir taip, kad Būstinės mergaitės prikemša sunkių maišų korespondencijos, kurios jos pačios nebeįsijauja nutempti iki automašinos, nuvežti į pašta.

S. MIKALIUKAS, išdėstininkas ir atskaitomybės kontrolierius, paaiškino, kad jis su savo finansinės kontrolės štabu yra paruošęs planą, kongreso metu budėjimą piniginiams reikalams.

J. KISIČIŪTĖ, Regi stracijos komisijos p-kė, padarė išsamų pranešimą apie kongresininčių registracijos tvarkymą prieš kongresą ir apie komisijos darbą kongreso metu.

D. VAITKEVIČIŪTĖ, Nakvynių komisijos p-kė, padarė gana jautrų pranešimą apie parūpinimą nakvynių atvykstantiems į kongresą. Iki šiol turima tik apie 20 procentų gautų sutikimų priimti-apnakvydinti JK atst. Su komisijos ir kitų pagalba einama į namus su prašymais ir anketomis, kalbama per spaudą, radiją ir Lietuvių televiziją o čekagiškių širdys dar nepakankamai tesuminkštėjo.

A. MARKULIS, Transportacijos komisijos pirm. paaiškino savo komisijos planus, kaip bus bandoma JK atstovus atvežti iš O'Hare į Chicago, iš Jaunimo centro į miesto centrą, iš Chicago į Kent State universitetą prie Clevelando, iš čia į Kanadą Romuvos stovyklon ir iš ten-sugrąžinimą. Atstovų komisijos žmonės turėtų juos sutikti aerodrome.

M. PLEŠKYS, Tvarkos K-ijos atst. pranešė apie bendrą tvarką ir jos palaikymą C. H. viešbutyje ir Jaunimo c. Komisijos dar perspės, kad nusižengę paskelbtoms taisyklėms bus šalinami.

J. JASAITYTĖ, Kongreso leidinio redaktorė, nusiskundė, kad komisijos trukdė jos darbą leidiniui paruošti, nes nepristato skirtų laikų prašomos leidiniui medžiagos (nuotraukų ir tik keletą sakinių apie savo komisijos paskirtį). Medžiagą esą pateikusios tik keletas komisijų. Jasaitytės pranešimas parodė, kad kai kuriose JK komisijose nėra pakankamai pareigūnų.

D. KUČĖNIENĖ, Kongreso vakaro talentų vadovė, tik ką grįžusi iš Pietų Amerikos, padarė gana išsamų pranešimą apie visą Lotynų Amerikos pasiruošimą Jaunimo kongresui. Ji aplankė Urugvajų, Braziliją, Argentiną, Venecuelą ir Kolumbiją. Be savo išsamaus pranešimo, ji dar atvežė ir priklausomoms komisijoms perdavė atstovų registracijos anketas, dalį paveikslų ir fotografijų parodai, studijų anketas, registracijos mokestį ir kt. Užang: žavusi iš ten ir talentų vakaro programai. Susidomėjimas Jaunimo kongresu ir ruošia ten vyksta su dideliu entuziazmu. Vargingiausiai gyvenęs Urugvajaus lietuvių jaunimas, kuris nesąs pajėgus jokiems JK mokesčių užsimokėjimams. Ka, kuriuose (pav. Venecueloj, Kolumbijoj) esą nepasitenkinimų dėl nede-

PROF. JUOZAS ŽILEVIČIUS

J. ZILEVICIAUS
Lietuvių Muzikologijos
Archyvas

Isteigtas 1920 m. Kaune
2345 WEST 56 STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60636

J. ZILEVICIUS'
Library of Lithuanian
Musicology

1972. III.

Sveiki gyvi garbingieji lituanistinės mano veiklos RĖMEJAI. Ilgą kelionę keliau, kol pasiekiau Tamstų pastogę. Atėjau padėkoti už visokeriopą paramą mano muzikologinėje darbuotėje ir papasakoti savo darbuotėje patirtus nuotykius, pasidžiaugti laimėjimais, todėl prašau neuždaryti man durų, bet priimti ir išklau-syti mano pasakojimo.

Kai 1920 m. grįžau Nepriklausomon Lietuvon, buvau įkinkytas Kaune įvairiems muzikiniam darbams, kurių tarpe pradėjau organizuoti Lietuvių Muzikologijos Archyvą ir kaupti krūvon išsklaidytus muzikologinius vienetus. Persikėlus į Klaipėdos konservatoriją, jauni muzikos mokiniai padėjo man kaupti iš savo vietovių eksponatus, kur vien tik liudies muzikos instrumentų buvo sukaupta 300 vienetų. Atkeliavau į JAV susipažinti su šio krašto lietuvių muzikine veikla. Apsigyvenęs Elizabeth, N.J. susipažinęs su vietos aplinkybėmis pradėjau kaupti muzikologinius eksponatus, kurių labai gausiai bendradarbiai prisidėjo iš įvairių kolonijų. Per eilę metų renkant pripildžiau didoką 5 kambarių butą, ir dėl karo ir Lietuvos okupacijos negalint eksponatų parsiųgauti Lietuvon pavyko surasti globą pas Tėvus Jėzuitus Chicagoje. Tada iš Elizabeth 3.000 svarų eksponatų perkėliau į Tėvų Jėzuitų vienuolyną, kur buvo paskirtas didelis kambarys. Visuomenininkas V. Šimkus padarė pertvarą ir aprūpino visą kambarių lentynon. Kadangi eksponatai plaukią iš viso pasaulio, tad jau sukaupia 300.000 vienetų. Tėvai Jėzuitai vertindami tą brangų lituanistinį muzikologijos lobį, preplėstam Jaunimo Centre paskyrė dideles patalpas, į kurias šia vasarą archyvas bus perkeltas. Todėl ir atvykau pas Tamstą tuo laimėjimu pasidžiaugti.

Jei "Mūsų žinių" redaktorius pajęgs atspausdinti, tai dar šį pavasarį išeis antroji mano pasakojimų dalis apie mano muzikinę kūrybą, muzikologines studijas ir kt. tai tada atsilankysiu antrą ir paskutinį kartą mano ilgoje kelionėje. Jei ne Tamstų parama, nebūčiau galėjęs to atsiekti. Tikiuosi, kad ir ateityje nebūsiu pamirštas. Turiu nuoširdžiausią ačiū ir iki antrojo pasimatymo.

Lieku su gilia pagarba

Prof. J. Žilevičius, L.M.

ROCHESTERIO LIETUVIŲ SPORTO KLUBAS "S A K A L A S"

Po ilgo neveiklos laiko, Rochesteryje, N. Y., Tėvo Augustyno jėgomis ir jo pagalba, buvo sušauktas pirmasis sporto klubo "Sakalas"

susirinkimas.

Susirinkimas įvyko š. m. gegužės 2 d., kuriame buvo išrinkta nauja sporto valdyba. Tėvas Augustynas pakviestas dvasios vadu.

Valdybą sudaro: pirmininkas - Kostas Mačiulis, vicepirmininkas - Vytas Lelis, Sporto vadovė - Laimutė Vosiliūtė, sekretorė - Laima Lelienė, išdėstininkas - G. Saladžius, Ūkio vadovas - K. Sabalytė ir nariai: V. Prasauskas, L. Mačiulienė.

Š. m. gegužės 16 d. Sporto Klubas pradėjo veiklą stalo tenise. Tai pirmasis veiklos žingsnis.

Gegužės 25 d. įvyks nutarimai atnaujinti krepšinį, golfą ir lengvąją atletiką.

Algis Bulsys
Sporto Klubu Korespond.

Pietinės Prūsijos vaizdelis.

Iš A. Gustaičio archyvo

JAUNIMO KONGRESUI SPARČIAI ARTĖJANT

Birželio pabaigoje Chicagon suplauks net keletas tūkstančių lietuviško jaunimo, tai Jaunimo Kongreso atstovai ir Tautinių Šokių šventės šokėjai, kurie tikės, kad čikaigiskiai parodys jiems lietuvišką nuoširdumą ir svetingumą, o šių didžiųjų renginių vadovai, kad atvykusieji būtų tinkamai sutikti, kad būtų jiems paruoštos programos, yra prisiėmę sau sunkią naštą ir darbo įtampą. Jaunimo kongresas užsitęs net dvejetą savaičių su plačia ir sudėtinga programa. JK-so vadovai turi suplanavę programą, kad kongresas savo paskirtimi nebūtų tiktai pramoginis pasisvečiavimas, bet paliktų lietuviškos veiklos ateičiai bent pirmąsias susmaigstytas gaires. O kad jaunimas ne tik JAV-se, bet ir tolimuosiuose kraštuose kongresui visu rimumu ruošiasi matosi jau iš to, kad vietovių atstovai daro savo sueigas arba "mažuosius kongresus", kuriuose

iš anksto diskutuoja būsimas problemas ir jas atsiveš visų kongresininčių bendrai diskusijai ir sprendimui.

JK baigiamiesiems darbams sumuoti, gegužės 6 d. II PLJK darbo komisijų pirmininkai buvo susirinkę šešių valandų posėdžiui "Mar gučio" radijo studijos patalpose. Po sėdyje dalyvavo 27 JK pareigūnai. Jį pradėjo JK Komiteto pirm. R. Sakaldoskis ir pranešė apie Prezidiumo atliekamus darbus, o visam posėdžiui pirmininkavo Kongreso atidarymo komisijos p-kas Romas Kasparas.

Janina LIŠKEVIČIŪTĖ, atstovavusi Parodų komisiją, apžvelgė parodų ruošą. Pranešė, kad vėluojasi norintieji dalyvauti parodoje su užsiregistravimu. Tvarkingiausiai užsiregistravo foto meno dalyviai. Mažiausiai susidomėjimo terodo lietuvių architektai, ypač jaunieji. Paroda prasidės birželio 24 d. Jauni-

Unijų vadai veda į bedarbę ir ekonominę krizę

P. ŽIČKUS

Per eilę kartų rašėme, kad seniau unijos buvo labai reikalingos darbininkams jos davė daug. Darbavys nebegalėjo jo išnaudoti tiek, kiek jis išnaudodavo pirmiau. Taip pat rašėme, kad šių dienų unijų vadai daro daugiau žalos, negu naudos, jie stumia darbininkus iš darbo ir veda kraštą prie bedarbės ir ekonominės krizės bei infliacijos. Džiugu, kad prie mūsų to rašymo prisidėjo buvęs NBC televizijos žinių pranešėjas Chet Huntley.

Gegužės 17 d. Massachusetts Board of Realtors (Žemės ir namų savininkų draugija) susirinkime, Marriott Hotel, Newton, kalbėtoju buvo pakviestas NBC žinių pranešėjas Chet Huntley maždaug prieš porą metų pasitraukė iš TV žinių tarnybos ir dabar verčiasi Montanos valstybėje žemės ir namų nuosavybe. Dar kartais jis pasirodo televizijoje, bet jau tik kaip reklamos pranešėjas. Šiame susirinkime jis buvo apdovanotas "Make America Better" premija, o taip pat buvo svečias kalbėtojas.

Savo kalboje Huntley aiškino, kad

Amerikos ekonominiams negalavimui bienu iš pagrindinių veiksnių yra darbo unijos. Unijų vadai esą atsakingi už dabartinę infliaciją ir kitas ekonomines negeroves. Žinoma, Vietnamo karas irgi prie to prisidėjęs.

Esą, negalima visą kaltę dėl tų ekonominių negerovių suversti ant valdžios ar pramonės, kaip daug kas mano ir kalba. Čia daugiau esą kalti unijų vadai. Unijų vadai ir unijos esą didžiausi "lobbyist" (turinti įtakos) visoms gyvenimo sritims. Unijos esančios turtingos, nemoka už tuos turtus jokių mokesčių (takso), o jų vadai darą ką ir kaip nori visai be jokios baimės ir atsakomybės. Unijų vadas George Meany dažnai kartojas: "We want our share of the pie". (Mes norime savo dalies iš kėpsnio). Unijų vadų reikalaujami atlyginimai darbininkams prašoka leidžiamas ir galimas ribas. Unijų vadai dažnai atsirandą kalėjimuose. Pvz. New Yorke eilė didžiausių laikraščių turėję susto ti tik dėka unijų, nes reikalaujančios atlyginimo, kurio leidėjai ne-

begali išmokėti. Kai imonės susto ja veikusios, tai darbininkai atsiranda už darboviečių durų.

Toliau Huntley kalbėjo apie pirminius rinkimus. Žinių tarnyba ir opinių "pools" mums saką, kad dauguma Amerikos gyventojų nebeturi pasitikėjimo savo valdžia, savo teiseimis, savo kongresu. Tas cinizmas einas per visą žinių tarnybą ir visus jos kanalus: spaudą, televiziją, radijo ir net kolegijas. Žinių tarnyba norinti, kad žmonės matytų ir tikėtų tą, ką ta tarnyba duoda ir ko ji nori, o ne tą, kaip tikrumo yra.

Prez. Nixonas esąs pats aktyviausias prezidentas visoj Amerikos istorijoje. Tik tas jo aktyvumas esąs dažniausia su labai didele rizika.

Kol Huntley buvo žinių tarnyboje nors jis buvo santūrus ir nebandė iškraipyti Amerikos veido, kaip daro kiti reporteriai, bet tokių dalykų jis tada nekalbėjo ir negalėjo kalbėti. Jis kalbėjo pagal bosų įsakymus. Šiandien jis kalba tiesą, nes tuos laukus, kuriuose anksčiau dirbo, labai gerai pažįsta.

Amerikai reikalingas praregėjimas ir supratimas, kad pamatytų, kuo juos maitina žinių tarnyba, kuri veda prie krašto griovimo. Reikia pamatytų ir ką daro unijų vadai su atlyginimų kėlimu ir išstumimu darbininkų iš darbo.

KUN. B. SUGINTAS IŠSKIRTINAS LIETUVIS DVASININKAS

1972 m. balandžio 20 d. Čikagoje miręs kun. Benediktas Sugintas buvo nepaprastai iš kitų lietuvių kunigų išsiskyręs dvasininkas. Pilnas paskatinančių minčių buvo studijuo damas Vilniaus universitete. Jo vėlika, kaip lietuvių dvasininko, pagarsiai garsi Sao Paulo ir apylinkėse (Brazilijoje).

Ypač pagarsėjo gyvendamas Čikagoje. Ne kartą buvo pas mane užėjęs, kai gyvenau Čikagoje. Kartą paklausiau, kur gyvena, kokias parapijas priklauso. Nenoromis prasi tarė, kad gyvena garaže, kur nėra nei elektros, nei vandens.

Kur vėliau buvo prisiglaudęs, ir kokius patogumus ar nepatogumus turėjo, nežinau.

Kun. B. Sugintas ypač mylėjo jaunimą. Jis didžiausiu nuoširdumu ir nepaprastu pasišventimu, pasiaukojimu rinko aukas Vasario 16 gimnazijai ir kitoms lietuvių gimnazijoms, mokslo įstaigoms Europoje. Turėjo sąrašus asmenų, iš kurių kas mėnesis pasistengdavo gauti po dolerį mūsų besimokinančiam jaunimui Europoje paremti. Taip yra išpešęs šimtus tūkstančių dolerių, kas yra ir nuostabi ir neturi nieko panašaus ne tik Čikagos lietuviuose, bet gal net visoje lietuvių tautoje. Kartais žmonės dolerį įsikibę laiko, tarsi praradę "žaliuką" prarastų dalį savęs. Tą kokių savanau diškumą kun. B. Sugintas įstengė palaužti.

Kun. B. Sugintas nebuvo mylimas kitų lietuvių dvasininkų. Jis pirmoje eilėje buvo lietuvis, o tik po to kunigas, kas daugeliui lietuvių dvasininkų nepatiko ir dėl to ji įvairiomis progomis spaudė, menkino.

Savo nuostabiai našia, suorganizuota, lietuvių bei paaukota veikla kun. Benediktas Sugintas tapo amžiais išliekančiu šviesiu pavyzdžiu Lai lietuvių tauta Jo nepamiršta!

Alg. GUSTAITIS

MIELAS LIETUVI! SKAITYK IR PLATINK LAISVĄ LIETUVĄ

DR. FRANK PLECKAS OPTOMETRISTAS

Kalba lietuviškai

Naujoji vietoje 2618 West 71st St., Chicago, Ill. 60629

Tel. 737 - 5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses" Valandos pagal susitarimą. Uždaryta trečiadieniais

GYNYBOS ŠUNYBĖ

Dažnai spaudoje yra rašoma apie C. D. (Civil Defence-Piliečių Gynybos) įstaigas šiame krašte. Atseit, karo metu ar kitu visuotinu nelaimės laiku, ši įstaiga informuotų gyventojus apie padėties stovį, duotų nurodymus ir t. t.

Miami ir apskrities Piliečių Gynybos įstaigos struktūra buvo kritikuojama kelis kartus spaudoje. Buvo sakoma, jog tokia įstaiga yra, bet jos uždavinys nėra aiškus. Tai patvirtina ir sekantis epizodas tilpęs M. News dienraštyje.

Laikraščio reporteris 10 val. vak. paskambino telefono bendrovės informacijai prašydamas Piliečių Gynybos įstaigos telefono numerį.

Informacija: - Ar jūs norite žaibiškos komunikacijos ar kontrolės centro numerį?

Korespondentas: - O kas yra žaibiška komunikacija?

Inform.: - Pavojaus numeris. Koresp.: - Duokite man kontrolės centro numerį. Pasukus kontrolės centro numerį jokio atsakymo negauta.

Koresp.: - Prašau, duokite man žaibiškos komunikacijos numerį.

Inform.: - Ar jūs norite kalbėti sąryšyje su pavojumi?

Koresp.: - Jeigu ištiktų pavojus kokių numeriu aš galėčiau naudotis?

Inform.: - Leiskite man patikrinti. (Pauza). Aha, atradau... Jūs pasukite "O"-Operatori.

Koresp.: - O ką jūs darote?

Inform.: - Aš nežinau. Aš tik skaitau kas čia parašyta.

Koresp.: - Kas parašyta?

Inform.: - "O"-operatorė...

Koresp.: - Ach, šitai. Gerai. Ar

jūs turite telefono numerį Piliečių Gynybos direktoriaus?

Inform.: - Ne...

Korespondentui paskambinus vietiniam dienraščiui buvo pasakyta, jog Piliečių Gynybos direktorius yra E. W. Purdy, aukštesnio rango policijos pareigūnas visam Dade apskrīčiui.

Koresp.: - Operatorė, koks yra E. W. Purdy telefono numeris?

Operat.: - Šito aš negaliu atsakyti nes savininko pageidavimu, šis numeris nėra viešai skelbiamas.

Tuo visas pasikalbėjimas ir baigėsi. Skamba lyg humoreska, bet rezultate - apgailėtina tikrovė. Trumpai: Piliečių Gynyba krečia šunybės.

Grižtant į praeitį (virš trisdešimt metų) atsimenamas vienas užliūliuojantis sakiny, kuris buvo dažnai kartojamas vienoje Europos valstybėje vadovaujančių asmenų. Šį sakinį gerai atsimenu: "Tauta gali būti rami..." Vyt. S.

KOREKTŪROS KLaidų ATITAIŠYMAS

Straipsniuose apie Lietuvos ženklus yra įsivėlusios kai kurios klaidos. L. L. Nr. 4/126 turi būti: "Pogon" ir "senovinė".

L. L. Nr. 9/1131 (Dar apie Lietuvos ženklus) turi būti: "A. Šapoka, savo straipsnyje 1948 m. "Žiburiuose (Ne - T. Žiburiuose).

Taipgi - "reformuoti" (ne "referuoti") ir "sudarkytą" (ne "sudarytą").

Vyčio piešiniuose iš V. Vijeikio "Mano Tėvynė" data "1224 m." manau turėtų būti pakeista į "1415 m." (L. L. N. 4/1126).

Saulėtoje Floridoje, gražiai sutvarkytam apartmentiniam name, išnuomuojami apstatyti baldais atskiri kambariai su visais virtuvės įrengimais. Vienai savaitei vienas kambarys 25,- dol.; du kambariai 35 dol. Atostogaujantieji turi turėti savo televiziją, indus ir paklodes. Savininkas

1407 York St. So., Gulfport, Florida, 33707
Telefonas (813) 345-0008

DURYS - LANGAI
įvairių spalvų ir kainų.
Geležies turekliai ir "aluminum" "siding".
Naujausi balto emalio ir "stainless steel" žieminiai langai.
ALUMINIJAUS RYNOS (Gutters)
vandens nubėgimui. Nerūdija ir nerelkia dažyti.
TVOROS - STOGELIAI įvairių medžiagų ir spalvų.
KOSTAS BUTKUS
TEL. - PR 8 - 2781

A & L INSURANCE AGENCY Income taxes
Real Estate - mortgage loans, 4645 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. 60609. Telef. Nr. 523 - 8775 Notariatas

Aleksas LAURAITIS
Turime gyvybės draudimus nerūkantiems pigesėmis kainomis, ligoninių, nenutraukiamų pajamų, automobilių vairuotojams nuo 16 iki 80 metų, nuo gaisrų ir visus kitus draudimus.
PILDOME INKOMTAKSŲ blankus

TRYŠ ŠEIMOS GENERACIJOS APTARNAUJA MŪSŲ KLIENTUS!

Stanley Sr. Stanley Jr. Stanley III Robert

CHRYSLER \$3,398.00
1972 PLYMOUTH "DUSTER"
BALZEKAS MOTORS
CHRYSLER - PLYMOUTH - IMPERIAL
STATION WAGONS
4030 Archer Avenue Tel. VI 7-1515

FIRESTONE PADANGOS (TIRES)
Neribota garantija iki sustdevėjimo. Ratlankiai (Wheels)
Taip pat atliekamas ratų reguliavimas ir balansavimas (Wheel alignment and balancing). Stabdžiai (Brake service), motoro regul. (tune up), ketčiamos dalys, alyva, tepimas ir kiti patarimai.
Country Auto & Tire Service
2423 W. 59th St., Chicago, Illinois, 60629.
Telef. Grovehill 6-7777. Val. kasdien 7 v. r. - 7 val. vak., šešt. 7 v. r. - 3 v. p. p. Sekmadienį - uždaryta. Kitu laiku pagal susitarimą.
Savininkas Mikas ČESAS

Gėlės
VESTUVĖMS, BANKETAMS, LAIDOTUVĖMS IR KITOKIOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
2443 West 63rd St., Chicago, Ill. 60621
Gene & Barbara DRISH Tel.: 778 - 0833
778 - 2424

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME
THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS
Parking Facilities
6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
- TEVAS IR SŪNUS -
TRYŠ MODERNIOS KOPLYCIOS:
2533 West 71st St. Telef. Grovehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STĖPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YARds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-1138 - 1139

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
649 East 162nd Street, South Holland
10821 South Michigan Avenue, Chicago
TEL. - CO 4-2238

Lietuvos Sienų Klausimu

(Tęsinys)

M. B.

Tame sovietinės propagandos straipsnyje kelis kartus remiamasi "Kurzono Linijos" nustatymo autoritetu. Ši "Kurzono Linija" (Curzon Linija) buvo 1919 metų gruodžio mėn. 8 d. nubrėžta Paryžiuje, Taikos Konferencijoje. (Pastaba, "G. K." rašo "Kerzono").

Savaime aišku, kad minėtoji "Linija" buvo palanki lenkams ir visai neatsižvelgė į tikrąją lietuvių-lenkų kalbos ribą bei etnografinę tų tautų "sieną". 1920 metais Anglijos Užsienio Reikalų Ministeris Curzon pasiūlė tą liniją laikyti Lenkijos-Sovietų Sąjungos siena. Nuo to laiko ji tapo jo vardu vadinama. Lietuvių Enciklopedija rašo, jog toji "Curzono linija" buvo pravažta be Lietuvos žinios ir todėl nebuvo Lietuvai naudinga ir tinkama, nes Lenkijos pusėje buvo Seinai, Punksas ir daug kitų grynai lietuvių gyvenamų vietų. (L. E. 4 t., 130 psl.).

Tuo Kurzono vardo daugkratiniu vartavimu taipgi kišama mintis, kad lietuvių patys gera valia tą sieną su lenkais nusistatė ir priėmė. Tas, aišku, nėra teisybė! Sovietiniai padlaižūnai, teisdami visur sovietus, nori nusiplauti rankas ir apkalinti tuometinę 1920 metų Lietuvos vyriausybę už tokios neetnografinės sienos nustatymą. "Gimtasis Kraštas-Vienybė" rašo: "Tarybų Sąjū-

gos siena su Lenkija nustatyta jau minėtos Kerzono linijos pagrindu".

Tikrovėje Lietuvos siena su Lenkija niekada nebuvo pilnai nustatyta. Tai buvo tik laikina demarkacijos linija, kurią lenkai savo pajėgų persvara buvo užėmę. Lygiai taip, kaip ir visa kita lenkų užimta teritorija Vilniaus krašte.

Sovietai 1945 m. lengvai galėjo tą sieną pataisyti, paliekant Lietuvai grynai lietuvišką Suvalkų trikampio dalį. Vienok čia-Seinių-Punksko raje ne, etnografinis principas lietuviams negaliojo, kaip negaliojo nei likusia me Vilniaus krašte nei Mažojoje Lietuvoje-Prūsų Lietuvoje. Patys rusai supranta, kad lietuvių aiškiai mato jų klastą ir dvigubą žaidimą Lietuvos sienų nustatymo, kur jos visur išvestos tik ne lietuvių tautos naudai.

Dėl to ir liepė parašyti visą veiklą apie Lietuvos sienų problemas (K. Navicko) ir jame pabrėžti sovietų tėzes bei jų apgynimo teorijas, iškeliant sovietų vaidmenį "ginant" Lietuvą nuo "imperialistų agresijos".

Žinoma, ten nieko nesakoma apie imperialistinę sovietų agresiją Lietuvos bei lietuvių tautos atžvilgiu. Net tokie vokiečiai buvo prijungę prie Lietuvos teritorijos Vydžius, Apsą, Gervėčius! Dabar-sovietų

"suvienytoje" Lietuvoje tų sričių lietuvių, prijungti prie Gudijos, net lietuviškų mokyklų neturi!

Lenkai, gūdai Lietuvoje turi savo mokyklas, tik lietuvių gyvena sovietų malone-Gudijai priskirtose lietuviškose žemėse neturi dar drįsta kalbėti apie tautų lygybę Sovietų Sąjungoje... apie teisingas Lietuvos sienas. Jos tiek "teisingos", kiek so vietai malonėjos jas Lietuvai pripažinti. Tikrovėje visur buvo remiami visi kiti (gūdai, lenkai, rusai), bet tik ne lietuvių. Lietuvai beliko tik pats jos branduolys, visą kitą rusai malonėjos išdalinti kitiems...

Į tuos rusiškus klaidingus ir klaidingus įtaigojimus Lietuvoje niekas negali atsakyti, jei nenori būti likvi duotas.

Mums todėl tenka atvirai rusams į akis pasakyti tikrąją tiesą Lietuvos sienų klausimu! Toliau bus duodamos kai kurių dokumentų ištraukos, liečiančios Lietuvos vyriausybės žygius Seinių krašto reikalais.

Iš jų aiškiai matosi, kad Lietuva kovojo už Seinių kraštą, kad už jį ne tik buvo pralietas Lietuvos karių kraujas, bet ir diplomatinėje plotmėje ėjo kova už tautos teritoriją visais galimais būdais! "Tarybų" Lietuvos profesorius K. Namickas, savo veikale "TSSR VAIDMUO GINANT LIETUVĄ NUO IMPERIALISTINĖS AGRESIJOS 1920-1940 metais" ir minėtame rašinyje to viso nepaminėjo ir net vengė užsiminti. Pagal jį toji Lietuvos-Lenkijos siena Suvalkų trikampyje buvo pačios Lietuvos pripažinta.

Nereikia nei turėti profesoriaus titulo, kad matyti jog čia sakomas gryniausias bolševikinis melas! Samoningai iškraipomi istoriniai faktai ir brukama sovietinė propaganda, priedo dar paremta iškilmingu prof. titulu.

Tikrumoje, SUVALKŲ SUTARTYJE, tebuvo nustatyta tik laikina demarkacijos linija tarp kariuomenių. Suvalkų Sutarties (1920. 10. 7) pirmame straipsnyje pasakyta: "Nustatoma šitokia demarkacijos linija tarp Lietuvos ir Lenkijos kariuomenių, kuri betgi nei kiek nesprendžia vienos ar kitos pusės teritorinių teisių".

Toliau (str. 5) rašoma, jog ši sutartis "galioja ligi galutinio visų Lietuvos ir Lenkijos ginčijamų teritorinių klausimų išsprendimo." (Žiūr. LIETUVA" 1954 m. Nr. 6).

"Draugui" profesorius tereikėjo tik šią sutartį pasiskaityti, kad matytų, jog Lietuva jokios tikros sienos

LIETUVIŲ SENELIŲ "ŽIDINYJE" KETURI GYVENAMIEJI NAMELIAI

Senelių "Židinio" antrų gyvenamų namelių šventinimas ir atžymėjimų įteikimas.

1971 m. spalio 31 d. buvo pašventinti antrieji du gyvenami nameliai lietuviams seneliams. Šventinimo apeigas atliko parapijos klebonas kun. Juozas Petrakis. Kūmais buvo Naceta Brazinskaitė, Norkai, Vl. Normantas ir Ona Sereikytė. Iš jų gauta aukų 86.000 pesų. Iškilnių šventę atidarė ir pravedė Julius Mičiūdas. Kalbas sakė Raul Stalioraitis-Susis. Liet. Argentinos centro pirmininkas, V. Misiūnas-Liet. Centro pirmin., Dr. V. Dambrava-JAV-ų ambasados sekretorius, V. Grazulevičienė, Pijus Gudelevičius ir kit. Vėliau buvo sugiedota II gausių Metų "Židinio" gyventojams ir jos vadovybei už pasiaukavimą darbe. Ypatingai V. Grigaičiui, Julijui Mičiūdai ir Juozui Šiušui, kurie nesigaili nei laiko, nei energijos bei asmeninių išlaidų. Kaip padėkos ženklas, buvo įteikti atžymėjimai kumams, o Juozui Šiušui už nepaprastą pasiaukavimą bei atsidavimą sen. "Židiniui" buvo įteikta

aukso plunksna. V. Grigaitis ragino ir toliau dirbti šį darbą.

Su dideliu pasiaukavimu valdybos narių, gautomis aukomis iš geradarių lietuvių bei bendru darbu pasiektas didelis laimėjimas. Šiuo laiku jau turime keturius gyvenamus namelius, kuriuose apgyvendinti seneliai. Dabas tęsiamas toliau ir norima pastatyti kitus keturius.

"Židinio" pirmininkas V. Grigaitis, sekretorius Julius Mičiūdas, gabus ir pasiaukavęs lietuviškai veiklai Argentinos lietuvis prie šių namelių labai daug dirba bei juos gražiai administruoja.

Namelių statyba pradėta be santaupų, reikėjo aukotis, rinkti aukas. Esame gavę ir iš Š. Amerikos lietuvių aukų, kurie buvo atvykę aplankyti Argentinos lietuvių. Tuo būdu žengiamo pirmyn. Jei blogos valios žmonės nedarytų sunkumų lietuviškam darbui bei jos veiklai, visi darbai būtų lengviau atliekami.

Juozas ŠIUŠIS

nos su Lenkija dar nebuvo nustačiusi. Taikingas tu klausimų išsprendimas buvo paliktas ateičiai, Gen. Želigovskio Lietuvos užpuolimas ir Suvalkų Sutarties sulaužymas privedė prie to, jog tikroji siena tarp Lietuvos ir Lenkijos niekada nebuvo nustatyta.

Jau 1919 metais lenkai pradėjo veržtis Lietuvos teritorijon. Santarvininkai, o ypač prancūzai visais būdais palaikė lenkus bei jų reikalavimus... 1919 m. balandžio 29 d. Lietuvos Delegacija prie Versalio Taikos Konferencijos įteikė notą tos Konferencijos Pirmininkui.

Notoje, tarp kitko rašoma: "...prapažinti Lietuvą laisva ir nepriklausoma valstybe. Taikos Konferencijoje reikalaujamosiose sienose, tai yra Kauno, Vilniaus, Gardino ir Suvalkų gubernijose, dalį Kuršo ir Rytų Prūsijos su sostine Vilniumi. ... Iki neįvyks toks susitarimas, visi išibrovėliai ir ankščiau pažymė-

tų sienų Lietuvos žemes bus laikomi priešais ir su jais bus elgiama si kaip su priešais. Lietuvos vyriausybė laiko savo pareigą ginti tas žemes nuo kiekvieno išibrovėlio, lygiai nuo lenkų, lygiai nuo bolševikų" (Mano pabraukta, M.). (Pasirašo: Delegacijos Pirmininkas A. Voldemaras, sekretorius E. Galvanauškas. Žiūr. LIETUVA. 1952 m. Nr. 2).

Lenkų veržimasis į Lietuvą nesustojo. 1919 m. birželio 13 d. Lietuvos Delegacijos Pirmininkas A. Voldemaras notoje Santarvės Aukščiausiai Tarybai pabrėžė: "...Lenkai veržiasi į Lietuvos žemes... užėmė dalį Kašiadorių ir Alytaus apskrčių..."

...prašo... kad būtų pravažta laikinoji demarkacijos linija tarp Lietuvos ir Lenkijos kariuomenių." (LIETUVA. 1952 Nr. 2).

(Bus daugiau)

NAUJAS KREMAS

PAGAMINTAS IŠ MIELIŲ IR NATURALIŲ ALYVŲ. Minkština odą, švelnina raukšles. Tinka dienos ir nakties metu moterims ir vyrams po skutimosi.

Kaina \$ 3.95 pridant persiuntimui 50 ct. Gaunamas -

HEALTH WISE NUTRITION

adresais:

451 Fulton St., Troy, N. Y. 12180 ir

16228 Haviland Rd., Linden, Mich. 48451

LYDIA'S HEALTH FOODS

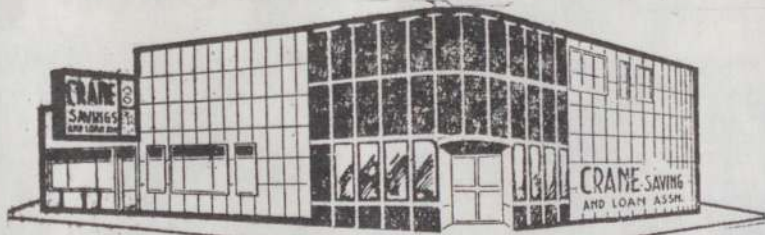
Natūralūs vitaminai-proteinai. Įvairiausios gydomos žolės - arbatos. Dietinis maistas. Vaisių sultys be cukraus. Daržovių aliejai. Stambiai malti įvairūs miltai. Daigintų kviečių ir kitos stambių miltų duonos. Natūrali kosmetika.

Savininkė: **Emilija Dudėnienė**

2439 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629

Tel. 737 - 8931

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

2555 West 47th Street Tel. Lafayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILAMS

5% on investment account

6%

mokama dviejų metų certifikatams. Mažiausia \$5,000 ar daugiau

Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. dugda dividendus už visą mėnesį.

Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.

Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmadienį, ketvirtį, 9:00 ryto - 8:00 vak.; Antradienį, penktadienį 9:00 ryto - 5:00 vakarų; Šeštadienį 9:00 ryto - 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Planuame ir vaškuojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS, Tel. RE 7-5168

Heating Contractor

Ingenjū naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning - j naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutters), vandens šildymo boilerius. Turui ir leidimus dirbti mieste bei užmieste. Darbas atliekamas grūdai ir šėdžinai. Apskaičiavimas nemokamai.

DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 S. Western, Chicago, 60609
Telefonas VI 7-3447

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas įvairių atstumų

823 WEST 34th PLACE
Tel. FRontier 6-1885

PALANGOS restoranas

SVEIKAS LIETUVIŠKAS IR AMERIKONIŠKAS

NAMIE GAMINTAS MAISTAS

Greitas ir mandagus patarnavimas. Prašome atsilankyti.

Kasdien atidaryta: nuo 7 val. ryto iki 8 val. vak.

Pirmadieniais uždaryta

6918 SO. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60636

GROVEHILL 6-9758

Seigan's

VYRŲ IR BERNIUKŲ KRAUTUVĖ

4640 South Ashland Ave. Tel. Yards 7-1272

Atdara vakarais: pirmadienį, ketvirtį, o kitomis dienomis iki 6 val. vak. HARRY SEIGAN kviečia visus vyrus ir jaunuolius atvykti ir įsitikinti, koks didžiulis yra pasirinkimas rūbų rudens ir žiemos sezonui, geriausių firmų, kaip Groshire, Botany "500", Phoenix ir kt. naujausios mados.

KĄ TIK GAUTA IŠ ITALIJOS KOSTIUMŲ, MARŠKINIŲ IR KITOKIOS APRANGOS

Pirkę pas mus drabužius, būsite patenkinti, nes mūsų siūvėjai čia pat vietoje jums pritaikins ir nieko už tai nereikės mokėti. Visos berniukų aprangos gaunamos įskaitant stambius (husky).

IŠ KELIONĖS ĮSPŪDŽIŲ PO GRAŽIAJĄ AMERIKĄ

NUO PACIFICO - LOS ANGELES, CALIFORNIA IKI ATLANTO - MIAMI, FLORIDA

(Tęsinys)

Stepas JAKUBICKAS

Įeiname į kitą pastatą, tai paukščių pasaulis. Čia mus pasitinka jauna, graži, liekna, trumpu sijonuku blondinukė ir perspėja: visiems laikytis tylos, nerūkyti, nefotografuoti. Salė pusiau apšviesta, visi tylime ir laukiame. Pirmiausia į mus prakall ba angliškai kalbantis paukštis. Jis supažindina su programa ir pristato prancūziškai ir vokiškai kalbančius su draugus.

Prasideda ir pats įdomiausias momentas - paukščių koncertas. Jiems diriguojama ir duodami patvarkymai šviesų signalais. Kai apšviečiama vieta, kur tupi reikiamas paukštis, jis pradeda dainuoti. Apšviečiama kita, trečia - jau du, trys paukščiai dainuoja. Apšviestas visą salę, prasideda masinis paukščių koncertas. Šviesoms prigesus choras nutyla. Tada vėl tas pats pirmasis paukštis pasirodo šviesoje, padėkoja dalyviams už apsilankymą ir pakviečia į sekančią koncertą.

Užeiname į trečią pastatą. Čia mes sės žmonių laukia savo eilės. Laukiame ir mes sėsiti ir automatinis kurios pro vienas duris įvažiuoja, ir iš po pastato požemio išlenda iš kitos pusės, pro kitas duris.

Atėjo ir mūsų eilė. Sėdame ir važiuojame. Automatiškai prasiveria didelės, masyvinės durys ir mums įvažiuavus, vėl užsidaro. Tai pragarc kančios. Čia mirusiųjų spėgimas, šauksmas ir dantų grėžimas. Mirusių kaukolės, griaučiai žmonių varstosi, keliai ir šaukiasi pagalbos. Toliau įvairios raganos ir pabaisos visu įmirtimu puola važiuojančius, ir atrodo, kad iš čia jau nėra išsigelbėjimo. Taip įkaitintais nervais pravažiuoji tas pragaro baisenybes ir, kai atsidero išvažiuavimui durys vėl pamatai gyvus žmones, atsidus ti ir pagalvojai: ačiū Dievui, kad dar esi gyvas žmogus ir dar randiesi šiame gražiame pasaulyje.

Čia jau vaikams nepatartčiau leisti pamatyti, nes gali juos ligoniniais padaryti iš išgąsčio ir pergyvenimų. Einame vėl į sekančią didelį pastatą. Čia vėl masės žmonių laukia eilės. Stojame ir mes ir prakaituojame kartu su visais. Po pusvalandžio atsidero kitos salės durys, žmonės pajuda į priekį ir įeiname į vidų. Salė apie 500 žmonių talpos. Visi eilėmis sustoja tarp metalinių laikiklių. Tai "autobusas" po gražiąją Ameriką. Šviesoms pasikeitus, "autobusas" pajuda ir smarkiai važiuoja per visą Ameriką, kad reikia net stipriai laikytis stovint tarp tų metalinių turėklių. Atsirandame Californijoje, čia jau matyti vaizdai, pravažiuojame aukštus Colorado kalnus, matome tenai esančią Karo Aviacijos Mokyklą, darniai ir drausmingai žygiuojančius ir karinius pratinimus atliekančius lakūnus. Pravažiuojame "žvaigždžių" miestą.

Hollywoodą, gamtos grožiu apdovanoję Santą Monicą, San Diego, Palm Springs, Arizoną, daugelį kitų gražių vietovių ir vėl atsirandame gražioje Floridoje.

Reikia stebėtis dabartiniais technikos išradimais - stebuklais. Tikrai važiuojame, matome tikrą gamtą, normalaus dydžio gatves, namus, žmones, judėjimą, dainas, puokalbius. Per valandą apvažiavome visą Ameriką, pamatėme jos gamtą ir grožį. Čia kiekvienam patartina pavažinėti ir pamatyti.

Paeiname dar toliau ir matome, kaip įvairūs komikai atlieka programą ir po programos miesto gat-

vėmis, su orkestru, lyg stirtos pasišokinėdami, pražygiuoja pro tūkstantinę žmonių minią. Buvo dar ir daugiau lankomų vietų, bet vakaras jau čia pat, o su vietove ir nakvyne nebuvo susipažinę, tai nutarėme artėti prie kelionės tikslo.

Nors važiuojame ir greitai, bet tik 11 val. vak. pasiekėme Coral Gables, pietinę Miami dalį. Sustojome 730 Davis Rd., pas bič. Valerijono gerus pažįstamus Ponus Stongvilus. Tai maloni ir nuširdi lietuviška šeima. Pats šeimininkas Antanas Stongvila Lietuvoje yra baigęs Karo Mokyklą, kariūnų laidą ir buvęs policijos nuovados viršininku. Jo žmona Aurelija žemaitijos lygumų ūkininkaitė, vyriausioji duktė Irena baigusi medicinos mokslus ir dirbanti Miami ligoninėje, bakterieologijos skyriuje, jauniausioji blondinukė Aurelija dirba Miami banke ir vakarais siekia aukštesnio mokslo. A. bidvi malonios, nuširdžios, geros patirtės lietuvaitės.

Sekančią dieną aplankėme bangų jantį Atlantą. Čia matome Prezidento R. Nixono rezidenciją. Tai Atlante esanti atskira sala, prie kurios pašaliniais neįmanoma priartėti.

Kitą dieną nuvažiuojame į naują maudymosi vietą, taip pat prie Atlanto, vadinama "bliūdū". Ji taip vadinama todėl, kad tai yra įlanka ir iš Atlanto vanduo ateina per koštuvus ir išleidžiamas pro kitus vamzdžius vėl į Atlantą. Tai mums buvo artimiausia maudymosi vietovė, tik apie 3 mylias. Čia vanduo yra ir ra mesnis ir šiltesnis, todėl čia suvažiuoja daugiausiai jaunesni žmonės su vaikais.

Atsilankome į Miami Beach. Čia vanduo jau šaltesnis ir bangos didesnės. Netoliese yra įsikūrusių lietuvių keletas jų verčiasi išnuomavimu kambarių vasaruotojams, bet daugumą sudaro žydai.

Pasilsėję keletą dienų po kelionės, pradėjome lankyti pažįstamus. Aplankome žurn. Vytautą Semašką, Grigaliūno-Glovacko generolo sūnų Adomą Grigaliūną, kuris su šeima yra atvažiavęs iš Pietų Amerikos. Kol ponis Grigaliūnienė suruošė pietus, mes apžiūrėjome A. Grigaliūno biblioteką, kuri užima kieme esantį visą atskirą namą. Tai tikrai gausi ir vertinga biblioteka. Vaišių metu p. Grigaliūnas su humoringais anekdotais visus linksmai nuteikė, kad net ir nesinorėjo skirtis su šia malonia šeima.

Sekančią dieną aplankome ponus Kodachius. Jie čia dar neseniai yra įsikūrę, turi savo namą netoli nuo Atlanto ir gražioje vietoje. Kadangi su ponis Kunigunda Kodatiene tenka susitikti ir Šaulių Sąjungos Centro Valdybos posėdžiuose, tai šia progą pasidalinome mintimis ir organizaciniais reikalais. Pasivažiavę ir draugiškai praleidę keletą valandų su ponais Kodachiais, grįždami namų link, sustojome pas ponus Valius. O čia jau mus laukė ne tik su priekaištais Valys, kad gerokai pavėlavome, bet ir su labai skania vakariene, kurioje nieko netrūko, o ypatingai parinktais tauriais gėrimais.

Tik įvažiuavus į kiemą, mus pasitinka panelė Irena Stongvilaitė ir kviečia vakarienei. Tai šeimininko p. Stongvilos gimtadienis, kurį taip slaptaį paruošė dukrelės Irena ir Aurelija. Čia vėl nuširdi lietuviška aplinka, minčių pasidalijimas ir palinkėta suaktyvininkui ilgiausių metų.

Vasario 18 d., ponų Stongvilų namuose įvyko Miami miesto ir apylinkėse Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio steigiamasis susirinkimas. Susirinkimo dalyviai priėjo išvados, kad darnesniai ir aktyvesniai lietuviškai veiklai yra steigiamas LAS skyrius, pasirašė tokio turinio aktą:

"Mes, žemiau pasirašę, 1972 metais, vasario mėn. 18 d., susirinkę Antano Stongvilos namuose, 730 Davis Rd., Coral Gables, Fla., susipažinę su LAS įstatais, pagrindiniais dėsniais ir tikslais, vieningam Lietuvos atgimimo darbui, Nepriklausomos Lietuvos Valstybės atstatymui, lietuvių tautinės kultūros ir tautinių idėjų ugdymui, sutarėme įsteigti Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Skyrių, Miami mieste, Floridoje, tapdami šio skyriaus pirmaisiais aktyviais nariais ir steigėjais."

Steigiamąjį aktą pasirašė: Ona G. Kaulakienė, Irena Stongvilaitė, Aurelija Stongvilaitė, Aurelija Stongvilienė, Vytautas Semaška, Adomas Grigaliūnas, Ignas Balaišius, Justinas Valys, Antanas Stongvila, A. D. Kaulakis, Kęstutis A. Kodatis, Kunigunda Kodatienė ir Ona Šilas.

Aktą pasirašę, susirinkimo dalyviai, balsavimo keliu, čia pat išsirinko Skyriaus Valdybą tokios sudėties:

Vytautas Semaška - pirmininkas, Kunigunda Kodatienė - vicepirmininkė, A. G. Grigaliūnas - sekretorius, Irena Stongvilaitė - išdėdinto ir Nemira Grigaliūnaitė - parengimų vadovė.

Kontrolės Komisiją: A. D. Kaulakis, Kęstutis Kodatis ir Justinas Valys.

Vasario 20 d. ALT Miami Skyrius, vadovaujamas pirmininko A. D. Kaulakio, Lietuvių Klubo salėje, suruošė Vasario 16-tos iškilmingą paminėjimą. Pagrindiniu kalbėtoju buvo protonotaras Balkūnas, o meninę dalį išpildė solistas Baras ir p. K. Kodatienė padėklavavo iš savo kūrybos. Aukų buvo surinkta 1400 dolerių. Visas minėjimas praėjo gražiai ir įspūdingai, išskyrus vieną moterį, kuri laike Lietuvos himno ironiškai sėdėjo. Tai buvo ne fizinis, bet dvasinis ligonis. Jai, matomai, rusiškos vergijos botagos meilesnis, negu lietuvių tautos laisvės giesmė.

Bičiuliui V. Šimkui ir K. Tautkui per St. Petersburgą grįžus į Chicago, vasario 28 d., ponų Stongvilų šeimos palydėtas į aerodromą ir aš išvažiuavau į namus. Pakely dar buvau sustojęs Detroite, kur su Šaulių Sąjungos pirmininku Vincu Tamošiūnu, istoriku Švoba ir žurnalistu Mingėla turėjome pasitarimą knygos - Lietuvos Okupacijos ir Tautos Pasipriešinimas - išleidimo reikalu.

(P A B A I G A)

KAS KIEK GYVENA

Iki šimto metų gyvena sakalai iki pusantro - krankliai, lydekės iki 200 metų, vėžliai iki 300 metų.

Medžiai (kai kurie) išgyvena dar ilgiau, pav., vyšnios ir kriaušės - iki trijų šimtų, pušis ir eglė iki 1000, ažuolas ir kadugys iki 2000. Iki 3000 išgyvena Libano kedrai, sekvojos ir baobabai - iki 5000, drakonmedžiai iki 6000. Dar yra ir ilgiau išgyvenančių medžių.

Dažnai esame perspėjami, kad brangintume laiką. Mums sakoma: "Laikas - pinigai". Bet laikas yra ne tik pinigai - jis yra pats gyvenimas, nes kiekviena valanda, kuri praeina, kartu su savim nusineša tam tikrą mūsų gyvenimo dalį. Laikas, reiškia tinkamą progą; jis yra mūsų pasisekimas, turtas, mūsų laimėjimo jėga.

L. A. S. MIAMI skyriaus steigiamojo susirinkimo dalyviai.

Iš dešinės: dainuoja sol. M. Razgaitis. Jam akompanuoja muzikas A. Kačanauskas.

PASIRODĖ UŽMIRŠTAS TALENTAS

Gegužės mėn. 7 d., Brooklyne, Apreiškimo parapijos salėje, solistas Mečislovas Razgaitis davė pirmąjį viešą koncertą. Brooklyniečiams buvo tikra staigmena išgirsti šį visiems pažįstamą, bet dar negirdėtą solistą.

Koncertą atidarė žinomas veikėjas savanoris-kūrėjas, L. A. S. Seniūnų Tarybos Prezidiumo pirmininkas, Vyties Kryžiaus kavalierius pulk. Leonas Virbickas. Jis savo trumpame žodyje pristatė šį naują talentą, papasakodamas apie jo gerą pasiruošimą dainos menui ir kaip po žinomą lietuvių patriotą. Programos pranešėja buvo Sandavičiūtė, kuri padėklavavo keletą paties Razgaičio sukurtų eilėraščių. Akompanavo muzikas Algirdas Kačanauskas.

Nežiūrint, kad tą dieną buvo ir kitokių lietuviškų parengimų, tačiau koncertą prisirinko daugiau 100.

Kai į sceną išėjo naujasis solistas, publika, kaip paprastai, sutiko eiliniiais plojimais, bet kai išgirdo jo gražų ir stiprų baritono balsą, publika sukėlė audringą plojimą. Be gražių, dar daug kam negirdėtų liaudies dainų, jis padainavo ir keletą arijų iš operų.

Koncertas truko beveik 2 valan-

das ir ant galo publika nesigailėjo ne tik audringų plojimų, bet ir bisų, taip, kad solistą iššaukė dar padainuoti vieną dainą.

M. Razgaitis nuo pat mažų dienų pamėgo dainą, nes ir jo motinėla buvo gera kaimo dainininkė. Negalėdamas pasiekti aukštesnio mokslo ir mokytis dainos meno, liko gyventi kaimė. 1944 m., karo audros buvo nublokštas į Vakarus. Čia, karui pasibaigus, pradėjo balsą lavinti pas žymų vokiečių muziką Lindenbergą. Vėliau mokėsi pas žymų ukrainiečių dainininką prof. Valentina Sdraikovskį. Atvykęs į Ameriką, New Yorko ke toliau tęsė studijas pas mūsų operos solistą Vladą Ivanauką. Vėliau pas tą patį ukrainietį Sdraikovskį ir galiausiai į scenai paruošė mūsų garsioji operos solistė V. Jonuškaitė.

Atrodo, kad M. Razgaičio pirmasis pasirodymas nebus užmirštas mūsų visuomenės ir kad jis vėl pasirodys lietuviškuose parengimuose.

Berašant šias eilutes, gauta žinia, kad kun. Dagys, susižavėjęs jo balsu, jį pakvietė dainuoti lietuvių parapijos parengime, kuris įvyko š. m. gegužės 21 d., jų pačių salėje. Kl.

Kremliaus demokratija beveidė ir išsigimusi

Šį straipsnį radau Laisvosios Lietuvos laikraštyje iš 14. IV. 1972 m. Manau, kad straipsnio autorius padarė klaidą, nes tikrovė yra visai kita. Reikalas eina apie Sov. Sąjungos maršalą Grečko, kurį pavadino faktinuoju S. Sąjungos valdovu. Šiandieniniame S. Sąjungos kompartijos prezidiume yra trys asmenys, būtent: Brežnevus, Kosyginas ir Benjamin Dimšitc. Iš tų trijų faktinio valdovo yra Benjamin Dimšitc, nes jisai yra kompartijos prezidiumo vykdomasis viceprezidentas ir kartu yra Vyr. Ekonominės Tarybos pirmininkas, o svarbiausiai, jisai savo kilme yra iš tos tautos, kuri nepaprastu veržlumu 1917 m., po caro nuvertimo, įvedė Rusijoje komunistinę santvarką.

Ši tauta niekada nepaleis iš savo rankų tenai turimos galios, nes dar ne visi jų siekliai yra tapę "tikrovi". Rusijoje esama komunistinė santvarka jų vadovaujančių asmenų yra labai giriama ir su pasididžiavimu vertinama, kas matyti iš žemiau įdėtų pareiškimų:

I. Rabinas Wisse pabrėžė, kad jisai esąs tikras, kad iš visų mūsų tautos įvykdytų žygių, nei vienas nebuvo kilnesnis už tą, kuriame dalyvavo Izraelio sūnūs ir dukros ir kuris baigėsi Rusijos išsilaisvinimu iš "caristinės vergijos".

II. Marksizmas yra moderni žydų pranašystės forma, taip pareiškė pastorius Renhold Nebuer, kalbėdamas atidarant mokslo metus, The Jewish Institute of Religion, 40 West, 68 St. N. Y.

Sov. Rusijos komunistinė valdžia už tokį pasitarnavimą jiems parodė didelį dėkingumą ir suteikė jiems žemiau išvardintas privilegijas, kurių kitos tautos neturi, būtent:

A. Žydų bendruomenė, kaip tokia, naudoja S. Rusijoje oficialia padėtimi ir jų rabinai gauna pastovias algas iš valstybės iždo. Tai paskelbė rabinas Philip Alsaat, laikraštyje, Jewish Examiner 1946 m. rugsėjo 6 d., 4 psl. Krikščionių dviasiskiai jokių algų negauna, bet už ištikimybę Dievui yra terorizuojami ir žudomi.

B. Žydų tautybės asmenis, siūsdami saviesiems siuntinius į S. Rusiją, uždėti siuntinių mokesčių nemoka, jie nuo tos pareigos atleisti, o mes mokame.

C. Nuo 1917 m. komunistinės santvarkos įvedimo Rusijoje yra paskelbtas įstatymas, kad už "antisemitizmą" - prasikaltėliai bus baudžiami mirties bausme ir tas įstatymas tebegalioja ir šiandien, o mūsų krašto didžioji spauda nuolat verkšlena, kad tie vargšeliai ten yra persekiojami.

(Nukelta į 7 psl.)

Perversmas

FELJETONAS

(ŽINIAS APIE JONĄ ŠLIBURĮ SUTEIKĖ MORKUS ŠIMKUS)

Tado plaukai pasiūtašę. Jo kakla raištis į šalį nukrypęs. Skrybelės bryliai susilankstę.

- Tada! - tariau. - Kas tau velnias? Atrodai kaip lepšė!

- Velnia! - atsakė. - Lietuvos valdžia nuversta, laisvė suvaržyta.

- Labai gerai! - atsakiau. - Tokią suplesėjusią valdžią, tai ir gerai, kad nuvertė. Juk dar ta valdžia nebuvo išrinkta - jau Kemėsis kalė, kad Šležas suloš žioplą Kerenskio rolę. Nėgana, kad Šležas pasiryžo sulost išmėgintą beprotę, bet pasikvietė į talką dar du už save žioplėsnius, tai Čepą ir Požėlą. Vienas tarptautinį jovalą pradėjo daryt mo kyklose, o kitas, lyg kvailas kūdikis užsigėdė sovietų loš lošt Lietuvoje.

Tadas išsižiojo.

- Kur tu matei? - tariau. - Požėla ministeris ir prieš valstybiškai nusistatęs. Tu eik skersai, išilgai visą pasaulį ir tu nerasi, kad ministeris būtų nusistatęs prieš tą valstybę, kurios jis ministeriu yra. Bepratiškesnio dalyko negali būti! Tokią valdžią turėjo verst ragožium, kacjos ir sprandas nutukty!

- Vaje, vaje! - atsiliepė Tadas. - Kas gi bus dabar?

- Nebijok! - pasakiau. - Dabar šali sutvarkys. Iki šiol kiekvienas girtas Jurgis karčiameje tarėsi, kaip valdžią paimt į savo rankas. Ar tu girdėjai, kad kur kviailiai šalį valdytų? Tokius kelis, žinoma, turės pasiųst. Jeigu netoliau, tai nors į Varnių "seminariją"... Ką daugiau darys su pasiutėliais?

- Tu plepi niekus! - pasakė Tadas. - Žmonės sau išsirinko valdžią, atė jo smurtininkai, užpuolė bemiegant emė ir išvertė.

- Aha! - atsakiau. - Ar tai Lietuvos žmonės išrinko tam valdžią, kad ji miegotų? Ar už miegojimą jie iš valstybės išdo sau algas emi? Būtų atėję lenkai, ar bolševikai ir būtų užėmę visą valstybę valdžiai bemiegant. Reiškia, jei norėjo verst valdžią - turėjo pribūdint iš miego.

- Bet dabar! - tarė. - Kas bus dabar? Seimas paleistas. Viskas bude lių rankose.

- Taip ir reik-atsakiau. - Volde maras taip gerai ir dar geriau valdys, kaip seimas. Būrys bernų susiėję per kelias metus ginčinosi, o ką jie davė Lietuvai? Nuo Hymanso išgelbėjo ne seimas, bet Kauno gatvė. Dabar nuo Šležio, Čepo ir Požėlos jovalo irgi gatvė išgelbėjo. Ar tai Lietuva taip turtinga šalis, kad ji turi veltui mokėt algas aštuonias dešimt penkiems bernams, kurie visiškai nieko nedirba, tik tarp savęs piauinaisi? Tie bernai tegul eina art pudymą. Kas būtų šiandien iš Italijos, jei ne Mussolini? Jei vienas Mussolini gali valdyt kelis syk didesnę šalį - Italiją, tai kodėl Volde maras negali valdyt Lietuvą?

- O jei Volde maras nuvaldys Lietuvą vėlniop?

- Tai jam kaulus per gerklę kas nors iškratys ir paims valdžią kitas, kuris geresnę makaulę turės. Supranti?

- Tu nenaudėsi! - tarė Tadas. - Turi būt laisvė, demokratija.

- Laisvė, laisvė! Tada! Jurgiams laisvė, tai beždžionei peilis. Iki šiol juk ypač Šležas sirgo laisvės manija. Ir kas iš to? Visi Lietuvos Jurgiai daugiau niekuom nesirūpino, kaip tik valdžią verst. Pasigadino pypkė-kalta valdžią; reik išverst. Iš ratų iškrito užkaištis - valdžia kalta; reik verst. Vėjas į purvyną nupūtė kepurė-valdžia kalta. Taip sukvailintą šalį turėjo paimti vienas išmintingas žmogus ir sutvarkyt. Ki taip, tokiu keliu einant, visa valstybė būtų nuėjusi velniop.

Tada trenkė pypkę į žemę ir išėjo sau.

"Perversmas" pirmą kartą buvo atspausdintas "Vienybė, 1927 m. balandžio mėn. 30 d. Nr. 52. Laikraštis tuo metu leido bendrovė.

Nors ir Baltimorėje gyvendamas Jonas Šliburis pasilikio nuošaliai nuo teatro sėjūdžio ar kitų draugijų. Nesidėjo jis ir prie kokių nors partijų ar grupių. Vidūniškai sakant, jis pasilikio sau žmogus. Jis pats prisipažįsta, kad prie draugijų negalėjo dėtis dėl savo būdo. Jis negalėdavo pakelti ginčų. Net užmigti negalėdavo kai grįždavo iš susirinkimo kur būdavo ginčų. Jis atsisakė įsirašyti į Lietuvos Rašytojų Draugiją, nors kai kurie rašytojai jį tam skatino. - O ką gi, - sako Šliburis. - Negi draugija nutars ką aš turiu rašyti. Ką aš sukuriu, tai tą padarau kaip diktatorius. O paskui recenzantai tegu sako ką nori.

Šliburio realistinės novelės paprastai yra pilnos veiksmo. Jų kalba gyva, sakiniai trumpi. Vienybė, Dirva, Naujienos, Draugas ir kiti laikraščiai yra spausdinę jo raštus. "Emigracija" buvo išleista 1908 m. "Vienybės Lietuvių" atskiru leidiniu. Ši veikalą teigiamai įvertino A. Jakštas "Draugijoje". Tarp kitko, pažymėjo, kad tai kas Šliburio aprašyta yra nuoga teisybė. Taip pat

LITUANISTINIŲ MOKYKLŲ VAIDMUO

Jonas MIŠKINIS

Žmogui reikalinga ne tik saulės šviesa, bet ir dvasios. Kas ir kokia ji, tatau rodo mums ir aiškina religija, mokslas ir menas. "Aš - pasaulio šviesa", yra pasakęs žmonių išganytojas. Jo pavyzdžiu sekant, tenka Bažnyčiai, šeimai ir mokyklai jaunimas šviesti, mokyti, auklėti.

Lituanistinės mokyklos vaidmuo lietuvių išlaikymui ir auklėjimui yra didelis. Juk sakoma: "Kuri tau ta šviesesnė, ta ir stipresnė". Tai, rodos, visų pripažinta. Todėl mūdien kaip gal niekuomet, tautos daugely kraštų yra suskatusios šviesios, vienos kitas norėdamos pralenkti. Tai ir tas skatina naudotis savo natūraline teise ir turėti savas lietuviškas mokyklas ir į jas siųsti savo vaikus.

Kai tėvai vaikų nesunčia į lietuvišką mokyklą, vaikams to tik ir tebereikia. Tokių tėvų vaikai pamažu ima skęsti svetimoje įtakoje. Lan-kydami svetimą mokyklą, bendrauja su kitataučių vaikais ir visą laiką vartoja svetimą kalbą. Sugrįžę į namus, nebenori lietuviškai kalbėti. Tokie šeimose lietuvių kalba tampa našlaite. Nemažai tėvų didžiuojasi, kad jų vaikai per keleris metus išmoko svetimą kalbą, o kad užmiršo gimtąją, nekrepia dėmesio ir visai dėl to nesijaudina.

KALTE

Mūsų lietuviška spauda dažnai kelia šį opų klausimą ir nurodo įvairias nutautėjimo priežastis. Tie sa, priežasčių esti daug, bet dažnai jos netiksliai nusakomos. Visų pirma kaltinamos įvairios išorinės aplinkybės bei sąlygos, bet tėvų asmeninė kaltė tik lyg prabėgomis minima. Vadinasi, kaltės ieškoma kažkur kitur. Mano manymu, užuot kaltinę kitus, pirmiausia mes, tėvai, ieškokim kaltės savyje ir daugiau kreipkime dėmesio į savo augančius ir bręstančius vaikus. Jeigu tėvai savo širdyse iš mažens įdiegs lietuvių kalbos tėvo Jono Jablonskio šūkį "Gera svetimomis kalbomis kalbėti, didi gėda savo gerai nemokėti". Be to, tėvams reikia dėti daugiau rūpesčio tautinės savivarbos ugdymo ir tikrai suprasto patriotizmo stiprinimo.

1908 m. buvo išleista "Apuoko Sapnai, šių dienų gyvenimo vaizdeliai". Minint J. Šliburio kūrybos 25 metų sukaktį "Vienybė" paskyrė jam visą numerį. 1957 m. J. Šliburio kūryboi 50 metų sukaktį plačiai paminėjo ir "Vienybė" ir kiti laikraščiai.

J. Šliburis gimė 1883 m. sausio 26 Kalnujuose, Šimkaičių vls., Raseinių apskr. Jo motina Ona Mačiulytė buvo prel. Mačiulio-Maironio puseserė. J. Šliburis lankė rusišką mokyklą. Išemigravo 1904 m. tiesiai į Baltimorę. Buvo gyvenęs: Waterbury, Chicagoje, Ročesteryje. Pragyvenimui užsidirbdavo siuvelyklose. J. Šliburis palaikė asmeninį ryšį su kun. Tumu-Vaižgantu, su kuriuo susipažino pastarajam lankantis Baltimorėje. Pas J. Šliburį buvo išlikę keli Tumo laiški. (Iš "Baltimorės lietuvių literatūrinio gyvenimo apžvalga", Cezaris Surdokas).

J. Šliburio veikalai dar buvo spaudinami: Bostono Ateityje, Tėvynėje, Lietuvių Dienose, Gabijos Almanache. Oficizos Lietuva išspausdino vaizdelį "Piliėtis", kurį dėl jo aktualumo perspausdino Amerikos lietuvių laikraščiai Draugas, Dirva, Naujienos. Čia paliesta jautri patriotinė tema. Lietuvis priima Amerikos pilietybę. Teisėjo saikdinamas ir liepiamas atsižadėti Lietuvos, apalsta.

Jonas Šliburis mirė 1967 m. balandžio mėn. 4 d. Baltimorėje.

Nors trumpai prisimindami Joną Šliburį ir jo kūrybą, paminėkime jo mirties penkių metų sukaktį.

Gyvendamas svetur ir gerai ne mokėdamas lietuvių kalbos, mūsų jaunimas negalės tinkamai įsijungti į savo tautos amžiais sukurtas dvasines lobius, o tuo pačiu nesutaps ir nesuauks savo tauta. Pirmiausia kartai savo tėvų gimtosios kalbos mokėjimas yra būtinas. Lietuvių tiek bus stipri, kiek stiprus bus lietuvių kalbos mokėjimas. Savo kalba nekalbąs lietuvis, jau ne be pilnutinis lietuvis. Žinoma, jis gali vadintis lietuviu, bet be savo kalbos lietuvių jausmas pamaži blėstė blėstė, kaip to medžio džiūstai ti šaka. Nemokėdamas lietuviškai, suaugęs negalės lietuvių jausmo perduoti nė savo vaikams. Tiesa, būva ir išimčių, bet labai retų.

PRATINTI NUO MAŽENS

Svarbu, kad vaikai namie ir gatvėje tarp savęs kalbėtų lietuviškai. Tačiau dažnai girdisi kai motina arba tėvas savo vaiką iš gatvės šaukia angliškai, net ir vardus lietuviškus paverčia amerikoniškais.

Kokia bebūtų stipri aplinkos įtaka, susipratusių lietuvių vaikai toje aplinkoje nesutirps, jie suras laiko savo vaikuose palaikyti gimtąją kalbą, jei gyvais žodžiais bus dažnai kalbama vaikams apie savąjį kraštą. Svarbiausia, kad augantis jaunimas būtų išmokytas lietuviškai kalbėti ir galvoti. Čia tėvams talkon gali ateiti lietuviškas laikraštis ir knyga. Svarbu, kad svetur augas jaunimas pamėgtų skaityti lietuvišką žodį. Žodžiu, lietuvių kalba, papročiai, lietuviškos dainos tik tėvų dėka tegali išlikti vaikų širdyse, juo labiau, kad dar jauni šeimos daigai auga ir bręsta.

Dorai ir religingai auklėtas jaunuolis, tėvynės meilės niekada nestings. Todėl tėvams reikia rūpintis savo vaikų lietuvišku auklėjimu ir mokymu. Be to, labiau reikia susirūpinti lietuviškų mokyklų plėtimu, jų išlaikymu, ir savo vaikus į jas leisti.

Demonstracijos prieš rusus Bostone, gegužės 13 d., dėl persekiojimo bažnyčios, tikinčiųjų ir visų lietuvių.

Dail. E. Budrys su ponia, įteikė Balfui savo kūrybos paveikslą, kaip simbolinį atsiliginimą už gautą iš Balso stipendiją. Kairėje paveikslą priėmė Balso direktorių tarybos pirmininkė Marija Rudienė ir generalinis sekretorius Albinas Dzirvonas.

Nuotrauka V. Noreikos

PO DAUGELIO METŲ ATSIMINĖ GERADARĮ BALFĄ

Jurgis JANUŠAITIS

Ne vieną kartą teko ilgokai išsikalbėti su vienu iš didžiųjų Balso šulų - prel. J. Končium. Iš pokalbių labiausia buvo ryški jo liūdnoji gaida, kada jis prisimindavo Balso stipendininkus. Jis daug pasakodavo, kaip buvo šelpiamas pokario metais studijuojantis lietuvių jaunimas ir kokių būdų. Apie porą tūkstančių studentų esą gavę ir stipendijas, kurios žymiai palengvino anuo metu studijuojančiam jaunimui pragyventi ir įgalino ne vieną užbaigti pradėtą studijas. O tokių Balso stipendininkų dabar, kad ir Amerikoje esą, sakydavo prel. J. Končius, labai daug. Tik deja tie žmonės, išėję mokyklų ir įsikūrę turtingame krašte, visai užmiršę savo geradarį Balfą.

Prel. J. Končiaus teigimuose daug tiesos. Gi priežodis sako - sotus alkaną nebeužjaučia. Taip nutiko ir su anais mūsų jaunuoliais, pasinaudojusiais Balso stipendijomis. Bet štai koks šviesus pragiedrusis, net Balso veikėjus sujūdinęs. Iš Švedijos su savo kūrniais atvykę ta Chicagon dailininkas Eugenijus Budrys. Paroda vyksta Jaunimo centre, gi pats dailininkas prabilo per Margutį. Ir jis prisimena savo geradarį Balfą ir sakosi, kad norėtų bent maža dalele atsilųginti jam už suteiktą pagalbą pokario metais.

Tai buvęs vienas Balso stipendininkas, pokario metais studijas te-

šęs Švedijoje.

Žinia, žinoma, džiugi, ypač Balso darbuotojams.

Gegužės 7 d. dail. E. Budrį Jaunimo centre aplanko Balso direktorių tarybos pirmininkė Marija Rudienė Balso generalinis sekretorius Albinas Dzirvonas, direktorius V. Kasniūnas ir spaudos atstovai. Dailininką pasveikino Balso darbuotojai, padėkojo jam už dėmesį geradariui Balfui, gi dailininkas E. Budrys, atsidėkodamas Balfui, įteikė Marijai Rudienei ir A. Dzirvonui vieną iš geriausių savo darbų - paveikslą, kurį numatoma išleisti loterijos būdu ir gautus pinigus sugrąžinti Balso kasai.

Ta proga, dail. E. Budrys pažymėjo, kad jis esąs labai dėkingas Balfui už anuo metu suteiktą stipendiją, kuri jį įgalinusi baigti meno studijas. Jis visą laiką galvojęs, kaip atsidėkoti geradariui ir tik dabar pasitaikiusi gera proga. Šis paveikslas esąs tik mažytis ir simbolinis atpildas už suteiktą stipendiją, kuri buvusi pakankama pragyvenimui. Toks dail. E. Budrio atsiliepinimas yra šviesus pragiedrusis ir paskata tiems kitiems dviem tūkstančiams buvusių Balso stipendininkų, kurių geradaris Balfas ilgisi ir jų talkos labai laukia. O ar atsilieps jie - pamatysime vėliau!

KREMLIAUS DEMOKRATIJA... (Atkelta iš 6 psl.)

D. Mažasis žmogžudys - HITLERIS: išžudė apie vienuolika milijonų žmonių apie aštuonis milijonus krikščionių ir apie tris milijonus žydų. Per šio krašto televizijos kanalą tankiai matome žydų žudynes, o apie krikščionių žudynes, nutylima.

E. Didysis žmogžudys komunizmas nuo 1917 m. komunistinės revoliucijos išžudė apie 64 milijonus krikščionių. Ar šio krašto didžioji spauda ir televizijos kanalai apie tai prisimena ????

Maskvos valdovai akiai klausio prof. Jules Isaak nurodymų, būtent: antisemitizmas yra šlykštus reiškinys, jisai turi būti sunaikintas. Pagrindinė antisemitizmo priežastis yra krikščionybė, o vienintelis būdas panaikinti antisemitizmo ligą, tai reikia sunaikinti ją sukūlusį mikrobą, tai yra krikščionybę. Tas ir yra vykdoma.

F. Komunistinė sistema S. Rusijoje išsilaiko tik tai baisas teroro dėka o tas teroras paliečia ne vien tenai gyvenančius krikščionis, bet ir tuos, kurie bandė prie tos sistemos prisitaikinti ir dirbo jos naudai, būtent: nuo 1917 iki 1954 m. S. Rusijoje yra išžudyta šis komunizmui tarnavusių žmonių skaičius -

1936 m. iš buvusių valdžioje vienuolikos komisarių, sušaudyta 9
Iš Partijos Centro Komiteto buv. septynių pirmininkų, sušaudyta 5
Kompartijos Centr. Biūro 53 sekretorių, sušaudyta 43
1936 m. atrinkti 27 asm. paruošė S. S-gos konstitucija, sušaudyta 15
Iš 80 Karinės Tarybos narių, sušaudyta 70
Iš buv. armijos 5 maršalų, sušaudyta 3
Iš Lenino (faktinai Chaim Goldman) Politbiūro narių, liko nesusaudytas tik vienas Josif Džugašvili - STALINAS.

Kaip matome, sovietinė demokratija yra baisesnė net už kanibalizmą, bet mūsų krašto didžioji spauda retai šiuo reikalu pasisako, o Ispanijos diktatorių gen. Franko kolioja beveik kasdien, vien už tai, kad jisai išdrįs savo tautą išgelbėti nuo marksistinio kanibalizmo.

L. J. B.

Pasaulyje vienas iš tūkstančio
žmonių kalba lietuviškai.
Ar tu vienas iš jų?

W.N.W.N.W

Ir nieku kitu tauta neapreiks savo širdies,
sielos ir dvasios taip, kaip savo kalbą.
Vydūnas

Jaunuosius talentus pasitinkant

Jurgis JANUŠAITIS

Jaunimo tarpe turime nemažą talentų, kurių, deja, iki šiol lietuvių visuomenė neturėjo progos arčiau pažinti, gi tuo tarpu amerikiečiai apie juos jau senokai kalba ir jų darbais gėrėsi.

Šiuo atveju pakalbėsime apie jauną ir talentingą modernaus šokio mokytoją Kristiną Žembrauskaitę-Gintautienę.

Ją pirmą kartą arčiau sutikti teko Menėje, kur Žurnalistų trečiadienio popietėje skaitė labai įdomią paskaitą apie šokį apšvietimą.

Ji palietė tradicinius tautinius, džazo, modernius, taikumuosius, klasikinius etninius šokius, baletą ir Europos aristokratiškus šokius. Ji aptarė kiekvieną šokį, jų kilmę, vystymąsi įvairiose tautose. Tai labai įdomi ekskursija į įvairių tautų šokių pasaulį. Paskaita buvo paruošta gerai, dalykiškai, su pavyzdžiais klausytojui pristatyta. Po šios įdomios paskaitos minutei nuklydome ir į šios talentingos ir jaunos mergaitės netolimą praeitį. O ji labai įvairi, įdomi, kupina darbo, pomėgių ryžto ir kantrybės.

Kristina Žembrauskaitė-Gintautienė gimė 1949 m. Vokietijoje ir būdama vos šešių mėnesių su tėveliais atvyko Amerikon. Kaip ir visos mergaitės, Kristina mokėsi pradžios mokykloje, vėliau Marijos aukšt. mokykloje, baigė Lituanistikos mokyklą ir du metus lankė Liet. Pedagoginį Institutą.

Dievulis Kristiną apdovanojo gabumais moksle, bet ją viliojo baletas, išraiškos šokis. Žodžiu, jos žvilgsnis vis krypdavo į sceną. Būdama septynerių metų ji pradeda Velbasio studijoje mokytis baletu. Ir čia praleidžia net penkeris metus. Sulaukusią dvylikos metų, Kristiną jau matome Aldonos Valei šaitės išraiškos šokio studijoje ir čia praleidžia 7 metus.

O kai baigia Aukšt. mokyklą ir žengia universitetą, Kristina pasirenka Illinois universitetą, Urbanos, modernaus šokio fakultetą, kurį baigia 1970 m. bakalauro laipsniu. Neatlaidžiai dirba toliau. Ir po vienerių metų, 1971 m., tame pat universitete ir iš pasirinktos srities gauna magistrą, pačiais aukščiausiais laipsniais.

Ji nenutolsta ir nuo lietuviškosios veiklos lauko. Ji veikia skautė, mokytoja Roselando lituanistikos mokykloje, šoko tautinių šokių grupėje "Grandis". Jau ne vienu atveju pasirodė lietuviškoje scenoje, kaip tai New Yorko pasaulinėje parodoje, Montrealyje pasaul. parodoje, TV 32 stotyje, ir Urbanoje TV. Šokė "Nemunas žydi" pastatyme, "Jūratė ir Kastytis" operoje, New Yorko Lietuvių Fondo baliuje. Organizavo lietuviškosios veiklos lauko. Ji veikia skautė, mokytoja Roselando lituanistikos mokykloje, šoko tautinių šokių grupėje "Grandis". Jau ne vienu atveju pasirodė lietuviškoje scenoje, kaip tai New Yorko pasaulinėje parodoje, Montrealyje pasaul. parodoje, TV 32 stotyje, ir Urbanoje TV. Šokė "Nemunas žydi" pastatyme, "Jūratė ir Kastytis" operoje, New Yorko Lietuvių Fondo baliuje. Organizavo lietuviškosios veiklos lauko.

RUOŠIAM JAUNIEJI ŽURNALISTAI

Byvo perkūnija ir žaibais padabintas ketvirtadienio vakaras. Atsidarė Jaunimo Centro durys, ir didelė jaunimo grupė sugūžėjo vidun. Kam šis jaunimas čia susirinko? Atrodė, kad atėjusiems labai aišku. Nes visi su popierium ir pieštuku rankose, keliavo į artimiausią klasę, kurioje turėjo prasidėti paskaita. Tai ir buvo pradžia Lietuvių Jaunimo Žurnalistikos kursų. Tuos kursus įsteigė ir dabar globoja Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Centro Valdyba, kurios pirmininkas tėvas Juozas Vaišnys S. J. visada būna paskaitų metu ir suteikia įvairias informacijas. Kas savaitę yra pakvičiami nauji prelegentai, kurie atėję pasidalina savo mintimis apie žurnalistiką. Pvz. prieš dvi savaites buvo pakviestas A. Pužauskas "Naujienu" redaktorius. Jis kalbėjo tema "Kas Yra Žinia?". Labai įdomiai papasakojo, paliko mums daug išpuodį ir tikrai mus privertė pagalvoti, koks yra teisingas rašymo būdas. Šie kursai buvo įsteigti, kad jaunimas daugiau susipažintų su žurnalistikos etapais, josios problemomis ir kaip pasiekti geriausių rezultatų. Praktiški darbai yra atliekami, jaunuoli priverčiant galvoti apie ką rašo ir kodėl rašo. Jaunimas, kuris lanko šiuos kursus, turi savyje tą tautinę žiežirbą ir norą lietuviybės tęstinumui palaikyti. Jie visi gerai valdo lietuvišką žodį ir moka išreikšti mintį, todėl retai kas turi neaiškumų apie rašybą ir josios teisingumą. Kelias jau pramintas, bet tik reikia ryžto tęsti toliau darbą.

tuvių meno parodas Urbanos universitete ir šoko dar kitose įvairiose vietose ir įvairiomis progomis.

Kristina Žembrauskaitė-Gintautienė bene bus vienintelė ir jauniausia iš lietuvių pasiekusi magistro iš modernaus šokio srities.

Mokslinę disertaciją parašė iš Mery Widman modernaus šokio veiklos ir jos šokio filosofinės teorijos. Šis jos mokslinis darbas nu matomas išleisti atskiru leidiniu.

Kristina Žembrauskaitė-Gintautienė yra parašiusi visą eilę straipsnių iš šokio vystymosi istorijos, teorijos ir filosofijos. Nuodugnai išstudijavo ir aprašė Ramiojo vandenyno Samoa salų gyventojų šokius.

Moksliniais šokio studijų reikalais lankėsi įvairiose Vakarų Europos valstybėse ir rinko medžiagą.

Išsigijus magistro laipsnį, šiuo metu dirba Elmhurst aukšt. mokykloje, dėsto modernųjį šokį. Organizuoja iš mokyklos mokinių savo šokių kompaniją ir mano aplankyti įvairias Amerikos vietas. O nuo rudenį mananti atidaryti ir savo modernaus šokio studiją.

Kristina Žembrauskaitė, nuoširdžiai besidalindama savo išgyvenimais, prisipažino, kad jau yra šokusi 100 koncertų. Buvo pagrindinė šokėja Urbanos Kranert Center, organizavusi medicinos institucijose ligoniams šokio terapiją. Šokusi International Folk Dance Club ir buvusi to klubo nuolatinė narė. Gerai susipažinusi su įvairių tautybių tautiniais šokiais. Šoko japonų Noh teatro studijoje, vadovaujant prof. Shozo Sato.

Tai ryškesni Kristinos Žembrauskaitės-Gintautienės gyvenimo, veiklos ir siektų mokslo bruožai. Savyje yra išugdžiusi tvirtą norą ir toliau pasilikti modernaus šokio pasaulyje, o tuo pačiu, reikia manyti, ji ne kartą sugrįš ir į lietuviškąją sceną su savo koncertais.

Pokalbyje Kristina išryškino ir šokio svarbą ir reikšmę jaunam, augančiam žmogui, o taip pat ir sveikatingumo atžvilgiu.

Šiaip Kristina labai malonaus būdo, simpatinga, nuoširdžiai atvira, paprastutė ir miela pokalbininkė, gerai žinanti savo sritį ir žadanti savo mokslinėmis žiniomis su mūsų jaunimu pasidalinti ateinančių rudenį, Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Centro valdybos ruošiamuose trečiadienių pokalbiuose.

CICERO Aukštesniosios Lituanistikos Mokyklos tautinių šokių grupė "ŽILVITIS". Mokytoja - Virginija ŽUKAUSKIENĖ.

CICERO Aukštesniosios Lituanistikos Mokyklos tautinių šokių grupė "ŽILVITIS". Mokytoja - Virginija ŽUKAUSKIENĖ.

Maironio Lituanistikos Mokykla Toronte yra viena iš didžiausių lituanistikos mokyklų Kanadoje. Per eilę metų mokykla priaugino jaunųjų šokių vyresnėm Toronto šokių grupėm. Dabarinė mokyklos grupė yra sudaryta reprezentuoti mokyklą IV-toje tautinių šokių šventėje. Tautinius šokius dėsto ir šiai grupei vadovauja Valentina Balsienė.

Šven tėje dalyvauja (I-ma eilė apačioje iš kairės) Andrius Dalinda, Loreta Teseckaitė, Kristina Norkutė, Asta Šernaitė, Tadas Valickas, II-ra eilė iš kairės - Laimis Anrulis, Rūta Girdauskaitė, Lina Kaknevičiūtė, Vida Jasinevičiūtė, Viktoras Šimkus, Jūratė Birutaitė, Edvardas Grybas. III-čia eilė iš kairės: Vainius Dobis, Dalia Valiukaitė, Rita Vingelytė, Virgutė Rūkaitė, Edis Šlapšys, Vita Valiukaitė, Ramūnė Murauskaitė, Petras Micheljohn, IV-ta eilė - Antanas Rašimas, Gailius Senkevičius, Tomas Senkevičius, Vytautas Kriščiūnas, Trūksta Renatos Bubelytės.

Melrose Parko Lituanistikos mokyklos mokiniai ir mokytojai. Nuotrauka K. Katelio

Marquette Parko Lituanistikos Mokyklos Ansamblio. Antroje eilėje sėdi iš kairės: Milda Gutauskaitė ir Marija Butvilaitė - tautinių šokių mokytojos, Vytautas Gutauskas - ansamblio vadovas ir dainų mokytojas, seselė Clarisa - Šv. Mergelės Marijos Gimimo Parapijos mokyklos vedėja, Stasė Bacevičienė, Ingrida Blekytė - tautinių šokių mokytojos ir Edmundas Šilkaitis - akordeonistas. Nuotrauka V. Noreikos

CICERO Aukštesniosios Lituanistikos Mokyklos tautinių šokių grupė "ŽILVITIS". Mokytoja - Virginija ŽUKAUSKIENĖ.

JAUNIMO DARBAS IR ŠIRDIS—LIETUVIŲ TAUTOS ATEITIS!

KULTŪRINIS PUSLAPIS

ISPUDINGA DAIL. J. JUODŽIO KŪRINIŲ PARODA DETROITE

Dauk, Jurgis JUODIS taria padėkos žodį, atidarant jo kūrinių parodą Detroite. Šalia jo LF Detroito vajeaus komiteto pirmininkas inž. Vytautas KUTKUS.

Š. m. gegužės 6-14 d. d. Detrote, Lietuvių Namuose LF vietinis vajeaus Komitetas, ryšyje su šio Fondo vajeum surengė dail. Jurgio Juodžio meno kūrinių parodą, kurią atidarė ir gausiai susirinkusiems žiūrovams pristatė dail. Jurgį Juodį šio Komiteto pirm. inž. Vytautas Kutkus. Dail. J. Juodis padėkos žodyje pabrėžė, kad jis, kaip ir kiekvienas kitas išeivijos veikėjas - veikėja, kurie jaučia ir atlieka savo pareigas, savo menu stengiasi tarauti lietuvių tautai ir savo Tėvynei. Ir iš tikrųjų jo žodžius patvirtino išstatyti - 1 tušo, 17 tempera ir 27 aliejaus, iš viso 45 kūrinių. Dail. Juodžio kūrybinėje praeities ir dabarties sintezėje ir jo vizijos atsispindi tautos dvasiniai polėkiai, jos istorinės pastangos ir kovos, jos nesiliaujantis ir ryžtingas veržimasis į laisvę. Jo paveiksai alusuoja valingumu, energija ir kovingumu.

Kaip istorinių temų interpretatorius, dail. J. Juodis, be abejo, užėmė pirmąją vietą lietuviškame Parnase. Ypač šio žanro kai kurie jo paveiksai yra išliekančios vertės, tad galima, kad negali būti išsaugoti tautiniame muziejuje.

J. Juodžio kūryboje nėra abstraktinio melo, jokių vulgarumų, niūrių ar pesimistinių tonų. Jo skaidri, spalvinga ir viltinga kūryba yra idėjinė, pilnoje darnoje su tomis dorybėmis, kurias tauta puoselėjo per daugelį amžių. Tat ir nenustabu, kad išeivijoje jis darosi savo žmonių vienas labiausiai mėgiamų ir sėkmingų dailininkų.

DVIDEŠIMT Viena VERONIKA

PSICHOANALITINIAI BUTIES EPIZODAI, PAGRAŽINTI ATSIMINIMŲ FRAGMENTAIS - PEDAGOGINĖ MISLA IŠEIVIJOJE - HOMUNIZMAS.

Alfas GIEDRAITIS

Mūsų žymusis beletristas Kazimieras Barėnas, įvairios srovinės spaudos kritikų ir skaitytojų vieninai įvertintas, spaudos rinkon palei do dar vieną savo naujaisią, storoką (arti 500 psl.) veikalą, pavadintą DVIDEŠIMT Viena VERONIKA.

Nors šio veikalo žanrą autorius nepažymėjo, bet, arčiau susipažinus su knygos turiniu, paaiškėja, kad vyriausia veikėja yra Veronika, einanti per jos gyvenimo rinkinius epizodus, suskirstytus dalimis su grupiniais užvardinimais, arba 21-na jungtine novele, kuriose vyriausia veikėja dalyvauja ta pati Veronika. Tokiu būdu, šis veikalas neabejotinai priklauso novelės žanrui.

Perskaičius knygos pavadinimą, kai kam gali atrodyti, kad kiek epizodinių grandinių - 21, tiek Veronikų ar gal visose ta pati, bet, aplinkos bei sąlygų veikiamą, vėliau fabriką darbininkę. Tačiau bendradarbiai atpažįsta jos intelektą ir jos sveiką realios mąstysenos: pedagogišką patarimų bei pamokymų; o savo optimistiškom įtaigom net dvasiniai palūžius sustiprina. Taigi, tie kritikai, kurie anksčiau rūstaudavo, kad mūsų rašytojai vaizduoja tikrai neigiamus charakterius, dabar K. Barėnui gali himnus giedoti, nes taip tobulai išlaikyti teigiamai tvirtą vyriausio veikėjo charakterį įvairiose 21-nos grandinės epizodų klišutėse, tegali tikrai pasaulinio masto rašytojas.

Ne kvailo pasitikėjimo vedina, ji skolina "bomams" pinigų. Ne! Ji beveik žino, kad anie negražins. Ji ne tik negauna nuompinių už kambarį iš prasišokusio nuomininko, bet dar ji pati savo pinigais ji sušelpia. Pasigailėjimas - filantropija. Kartais jos vyras jai paprieštarauja, bet principu jos pedagoginiam humanizmui pritaria, nes ir jis pats-pedagogas (dar iš Lietuvos laikų), todėl abu sutaria ir jiems, visų skriaudžiams, sekasi gyventi: turi savo, jau išmokėtą butną, ir juos nuolat lydi ekonominė lygsvara.

Veronika - šviesus pavyzdys išeivietinėj mūsų inteligentijai: ji be pretenzijų į baltakalniariškumą - paprasta siuvelyklos, vėliau fabriko darbininkė. Tačiau bendradarbiai atpažįsta jos intelektą ir jos sveiką realios mąstysenos: pedagogišką patarimų bei pamokymų; o savo optimistiškom įtaigom net dvasiniai palūžius sustiprina. Taigi, tie kritikai, kurie anksčiau rūstaudavo, kad mūsų rašytojai vaizduoja tikrai neigiamus charakterius, dabar K. Barėnui gali himnus giedoti, nes taip tobulai išlaikyti teigiamai tvirtą vyriausio veikėjo charakterį įvairiose 21-nos grandinės epizodų klišutėse, tegali tikrai pasaulinio masto rašytojas.

Autorius, pats būdamas akademinio lygio, ir šį veikalą skyrė daugiau

išeivijos pedagoginei misijai: 1) jeigu buvai šviesuoliu pedagogu savaime krašte - spindėk tokiu ir svetimame, nors ir pelenuose... 2) O tu, jaunime, sek jų pėdomis: imkite mane ir skaitykite!

Taip. Veikalas tinkamas visiems: autoriaus bendraamžiams, intelektualams, mokykliniam jaunimui ir net pradedantiems rašytojams, kurie jame ras gyvų dialogų pavyzdžius su nesikartojančiomis autoriaus interpretacijomis; ras ir tokių sakinių su retai vartojamais ar naujadarais žodžiais, pvz. "Kodėl motina nesuėrijo ant Rozalijos, kai ta pradėjo žvegoti apie tas blusas (285)... Ir ateina kunigas, suklaupia visi, išskyrus tėvą, visada tokią dieną sugebantį kažkur pragursti, o paskui bučiuoja jam putlią ranką, kurios saujon motina išpraudžia penkis litus (324)... tai kiekvienas ir lervoja pro duris (356) tikras aladrikas (314), paskutinis kiužis (316)."

Kaip matome, veikalas įvairuoja ir kitais veikėjais, bet Veronika jame visur pirmąja, vietomis net išskirtinai nedagogišku griežtumu, kad ir konfesinėse situacijose, pvz. kai kartą stovykloje misijonierius neatspėjo vienos nuodėmės tikrąją priežastį, tai "tas Kristinos įžeidimas perpildė ir Veronikos taure. Pasikarkit su savo skundais, šventieji isterikai jūs! Grįžkit į žemę ir pasistenkit žmogų suprasti jūs, didieji pamokslininkai (447)". Tokie reiškiniai aiškiai įrodinėja, kad dvejininkai negali būti gerai pasauliečių pedagogais.

Veikale gausu psichoanalitinių aspektų ir kalba pavyzdinga, todėl ši knyga tinkama bibliotekoms ir mokykloms, o savo idėjinės paskirties atžvilgiu - vienas iš vertingiausių

LIETUVIAI TURĖTŲ PRENUMERUOTI

"KARI"

PALAIKYTI SAVO SPAUDĄ YRA NE TIK PAREIGA, BET BŪTINYBĖ

Algirdas GUSTAITIS

Savą tautą remk. Savo tautiečius palaikyk. Savo tautai kiek galėdamas dirbk ir aukokis. Savo spaudą palaikyk.

Ar lietuviai tikrai palaiko savo spaudą? Iš kaimyno pasiskolinti "Kario" žurnalą pasiskaitymui nėra reikimas. Galimas dalykas mainomasi kitokia spauda, bet gerą spaudą privalėtų prenumeruoti visi be jokios išimties.

Nereikia ieškoti pasiteisinimų išsisukimų. Nereikia verkšleni dėl kelių dolerių. Juos lengvai galima sutauptyti kitokiais būdais. Yra pavienių išimčių, kai asmuo tikrai neturi pinigų, yra pakirstas ligos, teguona labai kuklią pensiją, ir pan. Tokiu atveju jam privalėtų šaulišką spaudą užprenumeruoti tos kuopos šaulių vadovybė. Savus nelaimė je ar neturte reikia remti.

Kodėl išskirtinai siūlau "Kario" žurnalą? - O todėl, kad jis yra vienintelis, pastoviai spausdinantis šaulių vyrų ir šaulių moterų skyrius. Juos šiuo kart "Karyje" redaguoja P. Petrusaitis (jau eilė metų), pavadintus Tremties Trimitas. Gi moterų šaulių skyrių "Karyje" redaguoja S. Kaunelienė (šaulė Tremties)

je).

Ypatingos pagarbos ir padėkos vertas "Kario" žurnalo vyr. redaktorius Zigmąs Raulinaitis, talkinamas Jono Rūtenio, nepavargstančiai kiekviename numeryje net po keleto puslapių skirdami šaulių raštams nuotraukomis, korespondencijomis. Visi tremties šauliai, šaulės turėtų būti labai dėkingi "Kario" leidėjams ir redaktoriams už tokią nepaprastai didelę paslaugą šauliškai idėjai.

Metai iš metų "Kario" žurnalas tvirtėja ir storėja puslapių skaičiumi, turiniu, iliustracijomis. Kai kita užsienio lietuvių spauda, su reikiamomis išimtimis, traukiasi ir mažėja, "Karys" puošiasi ir didėja. Reiškia, turima ir gaunama daugiau prenumeratorių, bendradarbių, rėmėjų. Šiuo laiku "Karys" spausdinamas po 40 puslapių (su viršeliais), puikiai me popieriuje, gausiai ir vykusiai iliustruojamas, didelio formato, pilnas įdomių, įvairių straipsnių, kartais studijų. Jame yra įvairių laikotarpių Lietuvos kariuomenės liečiančių straipsnių, taip pat literatūros raštų, recenzijų, įvairiomis istorinėmis temomis vertingų raštų ir t.t.

LŠST vadovybei reikėtų paspaus-

BIRUTĖ KEMEŽAITĖ

PRIEKAIŠTAS IŠ ANAPUS...

Pas jus aš ateinu iš kapo,
Supilto beržynėlio pakraštėj,
Iš mylinčių tėvynę tarpo.
Nukauto partizano aš vėlė.

Neglostėm Lietuvos mes priešų,
Ir jų tarnų mes nerėmėm globa...
Tėvynės meilė kelią tiesų
Nustatė mums: be nuolaidų kova...

Juk toji mūsų kova už laisvę
Parodė kaip tėvynę reik mylėt!
Tą ryžtą, net kraują aplaistę,
Su priesaika - palikom jums tesėt...

Jie tęsia kovą mūsų pradėtą,
Su rizika - tėvynę pavergtoj.
Didvyri davė jau: Kudirką...
O jūs, ką davėt žemėje laisvoj?

Nėra gana tikrai suprasti,
Užjaust ir protestuot dėl kankinių,
Bet reikia darbu jų pasekti:
Gyvent ne dėl savęs, bet dėl visų...

ti visus šaulių vienetų, kuopas, kad kiekvienas šaulys, šaulė privalėtų (po vieną egz. šeima) prenumeruoti "Kari", kaip pagrindinį šaulišką spaudos šaltinį. Kiekvienas naujai įstojančias šaulys, šaulė privalėtų įstojimo dieną užsiprenumeruoti "Kari". Šaulių kuopos turėtų sudaryti savo narių sąrašus ir iš dar neprenumeruojančių "Kari" tuoj išrinkti metinę prenumeratą, o ne išgalintiems užsakyti iš savo kasos apie tai paskelbiant.

Tokiu būdu žymiai padidėtų "Kario" prenumerata, o šauliai praturtėtų vertinga spauda, pilna lietuviškos minties vertingų raštų. Metiniai "Kario" komplektai sudaro puikią knygą. "Karys" spausdinamas kas mėnuo, su dviejų vasaros mėnesių pertrauka.

Taip pat reikia paraginti šaulius uoliau bendradarbiauti "Karyje". Reikėtų pasistengti į šaulių eiles pritraukti daugiau rašytojų, žurnalistų, menininkų. Šauliai-nepartinė lietuvių organizacija, kaip ir "Karys" yra nepartinis lietuvių žurnalas, duodantis teisingų, svetimiems nepataikaujančių, raštų.

Tolygiai "Kari" privalėtų prenumeruoti buvę kariai, ne tik Lietuvos kariuomenėje, bet ir svetimuose kraštuose, kaip JAV-se, Kanadoje, Anglijoje, Vokietijoje, Argentinoje, Australijoje ir kitur laisvame pasaulyje. Jis vertas skaityti bestidjuojančiam jaunimui.

Bendromis jėgomis bandykime lietuvišką spaudą pastatyti ant tvirtesnių kojų. Be to, bandykime vertingam "Kario" žurnalui prenumeratų surasti plačioje lietuvių masėje. Tuo reikalu būtų naudinga skelbti platinimo konkursus.

"Kario" adresas: 916 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221, U. S. A. Metinė prenumerata 8 dol.

Dalis žiūrovų klausosi inž. V. Kutkaus atidaromosios kalbos. Lankytojų tarpe matomas ir dail. Jurgis JUODIS.

Nuotrauka K. Sragausko

SPAUDOJE IR GYVENIME

Lietuvos proistorės vagystė

Vilniuje leidžiamos Komjaunimo Tiesos (Nr. 60) korespondentė A. Šilinskaitė savo korespondencijoje aprašė apie Pajuostės pilkapių archeologinius kasinėjimus ir randamas senienas, turinčias ne paprastos svarbos. Korespondentė rašo, kad Pajuostės pilkapiai yra Vidurio Lietuvoje. Randamos senienos archeologijai turi nepaprastos svarbos. Esą, jie pagilina žinias apie vidurio Lietuvos gyventojų laidojimą įvairiais laikotarpiais. Kasinėjimų metu surasti daiktai pasako apie vietinių amatininkų aukštus sugebėjimus ir tolimuosius prekybinius ryšius, siekiančius Romą. Nepripuolamai buvo pasirinkti Pajuostės kaimo pilkapių kasinėjimai. Kapai mažai archeologiniai buvo tyrinėti. Aplinkos sąlygos yra palankios pilkapiams išnykti. Pro pilkapiusėjo karo metu apkasai. Žemės ūkio poreikiai smarkiai pakenkė archeologiniams atradimams. Tačiau vis tik dar yra pakankamai pilkapių, tegul ir sužalotų, išraižytų duobėmis. Jau nustatyta, kad prie Juostos upelio buvo gyvenvietė pirmo tūkstantmečio prieš mūsų erą antroje pusėje. Pilkapiai buvo supilti prieš tūkstantis aštuonis šimtus metų. Taip pat nustatyta, kad gyvenvietė tuo metu išsikėlė kitur. Pajuostės pilkapiuose paminklai siekia dviejų tūkstančių metų amžių. Nuo piktų dvasių mirusiems apsaugoti buvo naudojamas akmenų ratas, sudedamas vainiku. Laidojama buvo nepakankamai giliai ir amžių bėgyje žemės darbai, arimai, grioviai, rūšiai didžiai pakenkė pilkapiams. Toliau savo korespondencijoje A. Šilinskaitė išvedžioja ir rašo, kad archeologai atkakliai ir kantriai aiškina giliųjų amžių paslaptis. Žingsnis po žingsnio, kastuvu po kastuvu, jų darbai vis atranda naujų ir įdomių senovės buities detalių ir slėpinių. Pilkapiuose jau surasta įvairiaspalvių emalės karo

lių, bronzinių indų, stiklo dirbinių. Aiškėja, kad jau tada, prieš 2000 m. Lietuvos gyventojai vedė gyvą prekybą su Romos imperija. Pajuostės pilkapiai yra Panevėžio rajone. Archeologijai be galo įdomu pažinti toliausios ir seniausios eros Lietuvos gyventojų buities vaizdą. Lietuvos archeologija, palyginamai, yra jaunas mokslas. Tačiau Lietuvos muziejai jau turėjo gana įdomias proistorinių iškasenų kolekcijas. Buvo reprezentuojami ar prezentuojami ir ištisi atkastų proistorinių kapų kompleksai. Kolekcijose buvo gausu buitinių detalių, žmonių ginklų ir papuošalų, žirgų aprėdų. Kokiais metodais dabar kasinėjamos archeologijai įdomios vietos? Kas yra vykdytojai be galo svarbių Lietuvos proistorinei kasinėjimams? Korespondentė A. Šilinskaitė rašo: "Jau antrą vasarą TSRS istorijos katedra savarankiškai tyrinėja archeologinius paminklus mūsų respublikoje", - pareiškė atvirai ir pasipykinusiai korespondentė.

"TSRS istorijos katedra" yra Maskvos mokslinės sistemos filialė. Aiškėja, kad Vilniaus archeologams beveik nėra nei progos dirbti prie Lietuvos teritorijoje esančių kasinėjimų. Maskva "savarankiškai" išne pirmą vasarą šeiminkauja Pajuostės pilkapiuose. Ar nėra kompetentingų lietuvių archeologų? Kodėl taip yra? Ar nepastatėjas yra Vilniaus universiteto? Kodėl toks grubus iššūkis lietuviškai archeologijai? Kur keliauja iškasenos? Kur kraunami iškasti objektai Lietuvos teritorijoje? Kiekvienoje civilizuotoje šalyje yra labai griežti įstatymai, saugoją savo istorinių ir meninių vertybių išvežimą į užsienį. Nelegalus išvežimas yra sunkiai baudžiamas nusikaltimas ir nepaprastos rūšies vagystė. Tenka čia prisiminti Vilniaus universiteto bibliotekos vertybės, caro satrapų išgabenti į Rusiją. Pajuostės pilkapių iškasenų

Operos "JŪRATĖ IR KASTYTIS" dalyviai.

Nuotrauka Zigmo Degučio

paralėlė pilnai sutampa su bibliotekos likimu. Reikia suprasti, kad korespondentė Šilinskaitė per Komjaunimo Tiesos puslapius perdavė skaudžią išeivijos lietuviams žinią, kad laisvėje esantieji Lietuvos vaikai pakeltų balsą prieš Maskvos proistorės vagystę Lietuvoje.

Pajuostės pilkapių iškasenos priklauso tik Lietuvos valstybei ir lietuvių tautai. (K. K.)

IR TOLIAU VEIKS RADIOJOTYTS

Prieš virš 20 metų Amerikos Lietuvių Tarybos pastangomis buvo įkurta lietuvių sekcija prie Amerikos Balso radio programos, kuri sekcija informuoja pavergtus lietuvių apie laisvojo pasaulio įvykius.

Šiais metais buvo iškiles didelis pavojus kad lietuvių sekcija gali būti uždaryta, kadangi sen. W. Fullbright pasiūlė senatui sumažinti Amerikos Balso operacijos biudžetą. Ir vėl Amerikos Lietuvių Taryba, sužinojusi, kad yra didelis pavojus Amerikos Balso transliacijoms į Lietuvą ir kitas tautas, skubiai pranešė spaudai ir radijoms. Rašė laiškus ir siuntė telegramas senatoriams prašant jų pagalbos ir kreipėsi į skyrių pirmininkus, kad taip pat ragintų savo apylinkės gyventojus rašyti senatoriams laiškus arba siųsti telegramas, kad lėšos Amerikos Informacijos Agentūrai ir Amerikos Balso nebūtų sumažintos. ALTA spaudoje ragino visus kuo greičiau kreiptis į senatorius ir būstinėje padėję visiems siųsti telegramas arba rašyti laiškus.

Žinios gautos iš Washingtono rodo, kad šios pastangos turėjo didelę įtaką senatorių apsisprendimams prieš pradėdant balsavimą. Pagaliau gegužės 1 d. senatoriai nubalsavo 57 - 15 nesumažinti lėšų Amerikos Informacijos Agentūrai ir taip pat Amerikos Balso transliacijoms. Tai yra ir dėl didelis laimėjimas Amerikos Lietuvių Tarybos pastangomis.

KĄ VALGYTI VASARĄ?

Bendrai, žiemos ar vasaros maisto pagrindas yra beveik tas pats. Tie žmonės, kurie vasarą daug maišosi ir plaukioja, jie daugiau energijos išieškoja vasarą negu žiemą. Bet daugumoje, labai karštas oras užslopina visą energiją, žmogus aptingsta ir dažnai laike vasaros atostogų pridedama svorio.

Mums yra įprasta vieną kartą į dieną pagrindinį valgi turėti karštą. Bet vasarą to nereikia. Sūris ar šalta mėsa (dešra) su įvairiomis salotomis duoda tiek pat mineralų ir vitaminų, kaip lėkštė karštos mėsos su daržovėmis. Dauguma savaitinių žurnalų duoda puikių receptų salotoms ir saldžiosioms panaudo-

jant vasaros vaisius.

Atostogų užkandžiai turėtų bazuoti ant vaisių ir daržovių. Salieros ar morkos gabaliukas, slyvos, prikimštos varškė, raugyti agurkai, ananaso gabaliukai ir sūrio kubikai ant dantų krapštukų, skiltelės mažų pomidorų ir ridikų roželės yra puikūs užkandis ir nedaug kalorijų. Labiau judrus gal reikalauja daugiau kalorijų, tai galima papildyti riešutais, alyvomis (olives), bulvių džiovintais ir kitais "cocktail" priedais.

O kaip su gėrimais? Vasarą labai svarbu gerti pakankamai skysčių, nes prakaitavimas tai yra natūralus atvėsinimas kūno. Gerti reikia reguliariais protarpiais per visą dieną papildymui išsprakaituoto

skysčio. Labai ištrokšti karštą dieną pavojinga. Geriausias gėrimas iš visų yra vanduo. Tačiau laike prakaitavimo netenkama daug mineralų. Vaisių sunka ar pienas tai gali papildyti. Limonadiniai geri. mai ir kordialai nėra geri; jie turi daug cukraus ir iš jų gaunama daugiau kalorijų negu iš kito maisto. O kaip dėl alkoholio? Vasaros metu alkoholi vartoti tik sumaišytą su vaisių sunka ar punšu.

Pavyzdys vienos dienos maisto, kuris duotų 1800 kalorijų (tai nesunkiai dirbančios moters norma): Pusryčiai - 1 stiklinė apelsinų sūkos, 1 kiaušinis, 1 riekutė rudos ar juodos duonos (toast). Arbata ar kava. Pietūs: šaltas užkandis mėsos

(Nukelta į 11 psl.)

BRIGHTON BAKERY

2457 W. 46th Place Chicago 32, Illinois

Phone: VI 7-1250

Skaniausia duona ir kepiniai

Antanas ir Nijolė MACKEVČIAI
savininkai

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios. Darbo valandos kasdien nuo 8 v. ryto iki 6 val. vak. Šeštadieniais nuo 8 val. r. iki 12 val. dienos.

SAVININKAS LIETUVIS

3522 West 63-rd. Str. Chicago Ill.

Tel. 776-5888

Jei norite įsigyti naują 1972 Oldsmobile ar bet kurios kito rūšies gerą vartotą automobilį, kreipkitės pas

Edmundą VENGIANSKĄ

Hollingshead Oldsmobile 5370 So. Western Avenue Chicago, Ill 60609

Phone 476-7000

kuris, turėdamas ilgametį patirtimą automobilių prekyboje, patarnaus jums visuose auto mašinų pirkimo, apdraudos ir finansavimo reikaluose.

Darbo valandos nuo 9 v. r. iki 9 val. vak. Paminėjus šį skelbimą - tikėtis specialios nuolaidos kainoje.

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTORA

Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos - asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas pataravimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesnei informacijai gauti skambinkite, rašykite, užsiekite:

JONAS KIRVAITIS

INTERSTATE INSURANCE AGENCY

6108 S. Ashland Avenue

Chicago 36, Illinois

Telef.: WALbrook 5-5671

STANKUS CONSTRUCTION Co.

Atlieka planavimo ir statybos darbus, gydytojų ofisų, gyvenamųjų ir prekybos pastatų.

7103 South Artesian Avenue, Telefonai 349-0600 ir WA 5-5151
CHICAGO, ILLINOIS 60629

GERIAUSIA DOVANA - TAI JIB VAISTAI GALVOS ODOS-PLAUKŲ PRIEŽIŪRAI. Šveicarijos Patentų Instituto garantuoti. Geriausia dovana jūsų giminėms, pažįstamiems ir sau. JIB 8 oz. 16 savaičių vartojimui. Jūsų užsakymus siųsti su \$8.00 apmokėjimu - JIB LABORATORY, 1437 So. 49th Ave., Cicero, Ill. 60650, JIB Atstovybė, 2498 Daugall Rd., Windsor, 12, Ont., Canada. JIB Skyrius: 7 Stuttgart 50, Duisburgerstr. 7-10 W. Germany. Vaistinėse: J & J, 2557 W. 69th St. Chicago; 5000 W. 16th St., Cicero; 4754 S. Wood St., Chicago; 2923 N. Milwaukee Ave., 1147 N. Ashland Ave., Chicago ir t.t.

67 YEARS SERVING

CHICAGOLAND

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD

CHICAGO, ILLINOIS 60603

PETER KAZANAUSKAS, President

Phone: Virginia 7-7747

HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

6%

ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$10,000. OR MORE
2 YEAR MATURITY

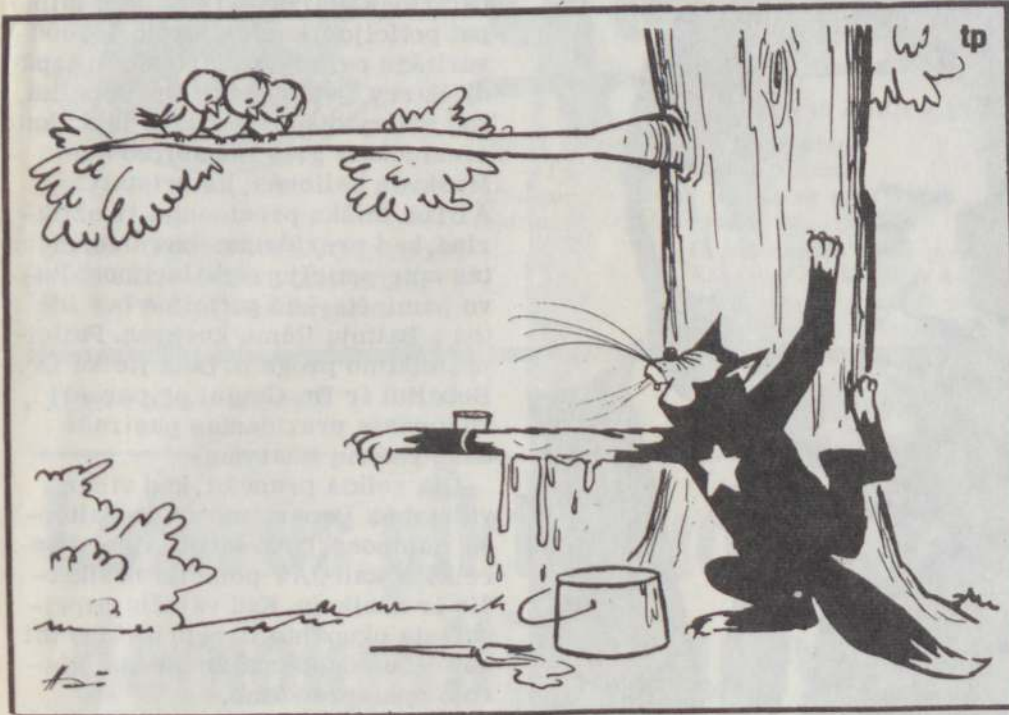
Paid and Compounded
QUARTERLY

5%

REGULAR
PASSBOOK
ACCOUNT

NOW INSURED TO \$20,000.

Tarybinė-akademinė KUBILIADA

Kubilius: -- Tupkite, mažyčiai, prie saldžios lituanistinės košytės!

AUŠRELĖ LIČKUTĖ

GEGUŽINĖ PASTORALĖ

Ant kiemo gegužis ir žydi alyvos.
Nuotaikos šviežios, nuotaikos gyvos -
Ir šimtas velniukų, išėdę į dvasią,
Vis ragina veltis į išdaigą drąsą.

Ar tujei dabar šimtmetis senukas,
Ar tujei dabar pirmo ūso vyrukas:
Gegužis klaidina, gegužis svaigina
Ir akys apglosto kiekvieną merginą...

Gegužį net Niunka žavėti įpranta
Akiračių šlypsy mados emigrantą.
Ir siūnia šypsnelį ir moją iš tolo:
Ateikit, brangieji, prie mano atolo!

Gegužį, greta akademinų mūrų,
Mums net gi Kubilius atrodo amūru.
Girdėt jo balse švelnionių lyrizmą:
Ateikit, brangieji, pažinti marksizmą!

Gegužio galia apgavinga, kaip lyra --
Klaidina politiką, kvailina vyrą...
Ir rodo kompartija mina nekaltą:
Kelk, kelk, išvėli, jau vėliavą baltą!

IŠ "DIRVOS"

IŠ VIENOS CELĖS MEDIS

Mokslininkai, tyrinėdami augalų fiziologiją, išaugina morakas, petruškas, šparagus, tabaką iš vienos vienintelės celės. Vadinasi, išauga normalūs augalai arba milžiniška šaknies ar kitos augalo dalies celių sankauja. Jau tyrinėtojų pavyko iš vienos tuopos medžio celės išauginti didelį medį. Mažylitis tuopos audinio gabalėlis po pusantros mėnesio išleidžia daigus ir šaknis. Pažymėtina, kad tuopų auginimas iš celių labai įdomus genetikams: galima išauginti paveldimomis savybėmis abso-
liučiai vienodus medžius.

Čių vykti yra visuomenėje žinomų tėvų vaikai, tai dauguma sako, kad išvyka organizuojama su Cicero "rabinų" pritarimu.

Tėvas

"NAUJIE NOS" Nr. 19, 1972, geguž. 14

KĄ VALGYTI VASARĄ?

(Atkelta iš 10 psl.)

arba žuvies, sūrio ar paukštienos. 2 riektės pakepytos duonos, 1 vaisius (bet koks), 1 stiklinė pieno. Arbata, kava. Vakariene: viena porcija (davinys) žuvies, mėsos ar paukštienos, 1 maža bulvė, 1 porcija žalių ar geltonų daržovių, 1 vaisius, 1 riektė rudos ar juodos duonos. Arbata, kava. "Health"

LIETUVOS OKUPANTŲ TALKININKAI CICERE

CICERO. - Nežiūrint Cicero dvasininkų išėjimo, spaudos negiamo atsiliepimo bei Altos atsišaukimo prieš organizuojamą vaikų ekskursiją į okupuotos Lietuvos komjaunimo ar pionierių stovyklas vis tik ta ekskursija pilnu tempu organizuojama.

Po Altos atsišaukimo ir dvasiškių išėjimo daugumos vaikų tėvai buvo suabejoję ir atsisakė leisti savo vaikus į tas agitpropo ruošiamas stovyklas. Jie pajuto ir pamatė tikruosius tos ruošos tikslus. Organizatoriai tuo labai susirūpino ir pakeitė organizavimo metodus.

Dabar Kreivėnas ir Zalatorius laikosi nuošaliai. Į organizatorių

frontą išėjo p. Zalatorienė. Pirmiausia ji stengiasi surasti, kurie tėvai yra tuo klausimu susvyravę, ne apsisprendę ar bent kiek palankūs. Ji juos lanko ir drąsina nieko nebijoti, pasakoja apie gėrybes ir naują vykstantiems vaikams. Sakosi, kad ir ji pati su vaikais važiuosianti. Ekskursijos reikalus prašo laikyti paslaptį. Net vaikai apie tai nieko neturi kalbėti.

Išvyka planuojama ne vėliau liepos vidurio ir tėvams bus pranešta tik dvi dienas prieš išvykstant. Pionierių stovykloje vaikai būsią nuo 30 iki 45 dienų. Kelionė ir stovykla kainuos 500 dol. Pereitą savaitę buvo rankiojami rankpinigiai. Kadangi Zalatorius yra LB Cicero apylinkės pirmininkas ir dabar yra išrinktas LB Vidurių vakarų apygardos valdybos, be to, tarp planuojan-

Superior Savings

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS INDĖLIUS

Už paprastus indėlius moka 5%

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SKYRIAI Clevelande, Ohio.

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-85526712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-249713515 EUCLID AVENUE
At Superior - (Near Rapid)
Telephone 681-8100

BRUNO KEPYKLA

3339 So Lituanica Ave.

Chicago, Ill. 60608 Tel. CL 4-6376 Sav. Bruno MACIANSKIS

Čia rasite skaniausiai pagamintą: pyragaičius iš stambių kvietinių miltų, įvairių pyragų, tortų, taip pat naują ragaišį išdaigintų kviečių ir įvairios duonos.

Kas valgo Bruno duoną,
Visad žydi kaip aguona!

PHONE VI 7 - 9327

CALIFORNIA SUPER SERVICE

GENERAL REPAIR WORK - ROAD SERVICE

K. E. RINGIS
Prop.4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO ILLINOIS 60632

APDRAUDŲ AGENTŪRA

NUO 16 IKI 80 METŲ

APDRAUDŽIAM AUTOMOBILIUS PATOGIOMIS MĖNESINĖMIS IŠSIMOKĖJIMO SĄLYGOMIS

APDRAUSKITE SAVO TURTĄ-INVESTAVIMĄ HOME OWNERS POLICY. IŠRŪPINAME VISUS KITUS APDRAUDIMUS PER TVIRTAS APDRAUDŲ B-VES. SAŽININGAI PATARNA UJAME VISAIŠ NAMU PIRKIMO IR PARDAVIMO REIKALAIŠ.

JUOZAS BACEVIČIUS

BELL REALTY & BACE INS. AGENCY

6455 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60629, TEL. PR-8-2233
Valandos kasdien 9-8 val. vak. Šešt. sekm. 9-4 val.

Chicago Savings
and Loan Association

6% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$5000 OR MORE
Two Year Maturity

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
One Year Maturity

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

CHICAGOS TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖ dėl bet kokių jūsų namo pagerinimų duoda paskolas nuo \$500.00 ir daugiau tinkamomis sąlygomis. O gal Jums yra reikalingi pinigai dėl kitokių reikalų? Ar jei neturite nuosavo namo ir jums nusibodo mokėti aukštas nuomas, įsigykite nuosavus namus.

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY.

PAID QUARTERLY

BET KOKIAIS FINANSINIAIS REIKALAIŠ KREIPKITES Į:

Chicago Savings and Loan Assn.

Philomena D. Pakel, President

6245 So. WESTERN AVE.

TEL.: GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

5%

6%

Nuo
1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visose mūsų apylinkėse. Dėkojame Jums už mūsų parodytą pasitikėjimą. Mes norime būti Jums naudingi ir ateityje.

Frank Zogma, President

444 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60611
PHONE: SP-4400

F
r
a
n
k

Z
O
G
A
SP
r
e
s
i
d
e
n
t

Laisvoji Lietuva

2618 West 71st Str. Chicago, Illinois 60629
Tel. 476-3371, 839-5531

Kas iz KWZ

Kun. Titas NARBUTAS

Gegužės 19 d. 8:20 val. ryto po sunkios vėžio ligos mirė Daytono šv. Kryžiaus lietuvių parapijos klebonas kun. dr. Titas Narbutas.

A. A. kun. T. Narbutas buvo gimęs 1913 m. gegužės 23 d. Užnevėžio km., Raguvos vals., Panevėžio apskr. Velionis Lietuvoje yra dirbęs Panevėžyje vikaru ir kapelionu. Pasitraukęs į Vakarus, gyveno Vokietijoje iki 1946 m. vėliau persikėlė į Romą, o iš ten 1947 m. išvyko į Čilę, P. Amerikoje. 1950 m. atvyko į JAV ir čia įvairiose vietose ėjo vikaro ir kapeliono pareigas. Nuo 1960 m. buvo klebonas Daytono šv. Kryžiaus liet. parapijoje, kur gražiai darbavosi, suorganizavo parapijos veiklą.

Visuomeninėje veikloje velionis reikšėsi nuo jaunystės ateitininkuose, Lux Chaisti redaktorių ir administratorių. Yra parašęs ir išleidęs knygų ir brošiūrų lietuvių, anglų ir ispanų kalbomis. Bendradarbiavo įvairiuose laikraščiuose. Su kun. T. Narbuta mirė lietuvių visuomenė neteko vieno darbščiausio, jūdriausio ir gambiaus kunigo dar pačiam jo amžiaus žydėjime.

L. A. S. ADELAIDES skyriaus naujoji valdyba pasiskirstė pareigomis sekančiai:
V. Marcinkevičius - pirmininkas,
V. Petkūnas - sekretorius ir
S. Guščia - išdininkas.

Siunčiant kokias nors instrukcijas ar informacijas prašoma adresuoti šiuo adresu: V. Petkūnas, 24 Spring St., North Plympton, South Australia, 5037.

BALF'o Chicagos apskrities ir skyrių valdybos bei atstovai, rengia bendrą pikniką, kuris įvyks š. m. birželio mėn. 18 d. (sekmadienį), Bucho sodyboje, Willow Springs, Ill.

Apskritis ir skyrių valdybos nariai bei kiti talkininkai jau pradėjo rinkti fantus BALF'o piknikui. Visuomenė prašoma nepagailėti ir vieną kitą dovaną paaukoti ir tuo paremti BALF'o veiklą.

Apskritis valdyba maloniai prašo kitų organizacijų tą dieną pikniką nerengti ir atsilankyti į BALF'o pikniką ir pavasarinėje gamtoje linksmai praleisti laiką.

Fantus galima pristatyti į Laisvosios Lietuvos raštinę, 2618 West 71st St. arba p. J. Mackevičiui 6843 So. Rockwell St., Chicago, Ill. Tel. PR 8-2238.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ IV-toji TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ įvyks 1972 m. liepos mėn. 2 d., 2 val. p. p., Chicagos International Amphitheatre, 42-ji ir South Holsted gatvė.

Bilietai jau platinami Marginiuose. Bilietų kainos: 8, 7, 6, 5, 4 ir 3 dol. Ložės bilietų kaina po 10 dol. Ložės po 12, 10, 9, 8, 6 ir 4 vietas. Paštu bilietus galima užsisakyti atsiunčiant čekį ar pašto perlaidą išrašytą Lithuanian Folk Dance Festival vardu su sau adresuotu voku ir pašto ženklų sekančiu adresu: MARGINIAI, 2511 West 69th Street, Chicago, Ill. 60620.

KANADOS ŠAULIŲ RINKTINĖS IR D. L. K. ALGIRDO KUOPOS ŠVENTĖ

Š. m. gegužės 6 - 7 dienomis Hamilton, Ont., 48 Dundurn Str., Jaunimo Centro salėje, įvyko D. L. K. Algirdo šaulių kuopos 5-ųjų metų veiklos paminėjimas ir Rinktinės metinė šventė.

Šventės iškilmingą dalį pravedė kuopos pirmininkas Povilas Kano-pa. Sveikino vietos organizacijų atstovai, šaliai Mantautai, Šaulių Centro Valdybos ir Rinktinės vardu - Stepas Jakubickas ir kuopų pirmininkai. Meninę programą gražiai išpildė Hamiltono mergaičių choras, vadovaujamas muz. ir solisto Vaclovo Verikailio.

Sekmadienį, gegužės 7 d., visų Kanados šaulių kuopų vėliavos su palydomis dalyvavo pamaldose už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Pritaikytą pamokslą pasakė Mons. Prelatas Tadaraukas. Po pamaldų, dedant vainiką prie kankinių kryžiaus ir dalyvaujant konsuliui Dr. Jonui Žmuidzinui, kalbą pasakė Kanados Šaulių Rinktinės pirmininkas Stepas Jakubickas. Po iškilmių, toje pat salėje, buvo užkandžiai, kurių metu buvo pasidalinta bendrais organizaciniais ir visuomeniniais reikalais S. J.

TIKRAI PAVASARIŠKAS DAINŲ VAKARAS DETROITE

Š. m. gegužės 13 d. Lietuvių Namuose įvyko muziko Stasio Šližio Jaunimo choro Detrote pavasarinis dainų vakaras, kurį surengė choristų Tėvų Komitetas.

Chorą sudaro 61 dainininkas - 6 ir septynių instrumentalistų chorą okampanuojanti kapela. Choras dar niai padainavo per 16 dainų ir dar vieną - kitą dainą mergaičių duetas ir oktetas. Kai kurios dainos nuska mbėjo tik lietuvių dainoms būdingai jautriui lirizmui. Choras pasi rodė kaip drausmingas muzikinis vienetas, klusnus savo dirigento mostams. Salę užpildžiusi publika choro išpildytas dainas priiminėjo sunkiai nutraukiamais plojimais, valiaimais ir bėsimais.

Muziko Stasio Šližio darbas su jaunimu ir jo organizaciniai gabumai, sutelkiant gražų, lyg didžiulę gėlių puokštę, jaunimo būrį, lietuvių visuomenės yra labai branginami. Visų pripažįstamas muz. Stasio Šližio didelis įnašas išlaikyti lietuvių išeivijoje. A. Ž.

Dr. VYTAUTAS DAMBRAVA JAV AMBASADOS AUKŠTUOSE PAREIGOSE

1971 m. rugsėjo 13 d. į Bs Aires atvyko dr. Vytautas Dambrava užimti aukštąsias pareigas JAV-ių ambasadoje, t. y. pirmasis ambasados sekretorius ir vicedirektorius viešiem reikalams.

Sekmadienį, rugsėjo 19 d., dr. V. Dambrava su žmona Aldona Gražina Dulskyte-Dambraviene ir sūnumi Gintaru, atvyko į lietuvių parapiją, išklause šv. Mišių, aplankė "Laiko" redakciją, muziejų. Tėvai Marijonai pakvietė išgerti vyno, kavos ir tuo laiku buvo nuosirdžiai pasikalbėta, dalyvaujant kun. Augustinui Steigvilai, kun. Juozui Petraičiui, Pijui Gudelevičiui, ALOS Tarybos pirm. A. Mičiudui, Juozui Šiušui, "Laiko" redakt. Onai Kairėlienei ir Ignei Padvalskiui.

Ponai Dambravai yra pokariniai ateiviai, nelaukto žiauraus likimo, kaip ir daugelis, atsidūrė Australijoje, o 1948 metais atvyko į Š. Ameriką. Turi keturius sūnus. Vyriausias Gintaras yra buvęs Vietnamo kare, sužeistas ir tapo atleistas iš kariuomenės. Dr. Vyt. Dambrava nuo 1953 m. dirba diplomatinėje tarnyboje: Bolivijoje, Vietname, Vokietijoje, Meksikoje ir dabar - Argentinoje. Juozas ŠIUŠIS

MIELAS LIETUVI!
SKAITYK IR PLATINK
LAISVĄ LIETUVĄ

Dr. Kazys BOBELIS

1972 m. gegužės 17 d., Dr. Kazys Bobelis, ALTos pirmininkas, buvo išskridęs į Washingtoną įteikti ALI suruoštas peticijas skirtas prezidentui Nixonui prieš jo kelionę į Maskvą.

Trečiadienio rytą, 11 val., pirmininkas buvo priimtas Valstybės Departamente, kur pareigūnai peržiūrėjo peticijas, kurios jiems padarė didelį įspūdį. Pareigūnai pritarė Amerikos lietuvių reikalavimams ir pasakė, kad valstybės sekretorius Rogers bus informuotas apie lietuvių pageidavimus ir taip pat bus informuotas Europos skyriaus viršininkas. Valstybės Departamentas pasisakė, kad jie nepripažins Lietuvos ir kitų Pabaltijos kraštų okupacijos, kol patys žmonės ne padarys savo laisvojo apsisprendimo.

Dr. K. Bobelis, su Dr. Jonu Geniu iš Washingtono, 12 val. lankėsi pas senatorių Charles H. Percy, kuris taip pat labai džiaugėsi paruoštomis peticijomis ir prižadėjo parašyti laišką remiant peticijų reikalavimus.

Sutikimas Baltuose Rūmuose buvo 2:30 val. p. p. Dr. K. Bobelį pri-

ėmė prezidento Nixono specialus patarėjas, Harry S. Dent. Jam taip pat peticijos, kurios turėjo 75.000 surinktų parašų, padarė didelį įspūdį. Harry Dent pasakė Dr. Bobeliui, kad ant rytojaus, gegužės 18 d., kai prezidentas grįš iš pasirošimo Maskvon kelionės, jis pristatys ALTos laišką prezidentui ir užtikrino, kad prezidentas bus informuotas apie peticijų reikalavimus. Buvo paminėta, kad peticijos bus idėtos į Baltųjų Rūmų knygyną. Peticijų įteikimo proga p. Dent įteikė Dr. Bobeliui ir Dr. Geniui po parkerį, su kuriais prezidentas pasirašė daug įvairių įstatymų.

Čia reikia pranešti, kad visur, valstybės Departamente ir Baltuose Rūmuose, buvo labai stipriai pareikšta, kad JAV pozicija nesikeičia ir nesikeis. Kad valdžia nepripažįsta okupanto ir nepripažins tol kol nebus duodama žmonėms laisvojo apsisprendimo.

Vakare, Dr. Bobelis per Amerikos Balsą įkalbėjo į Lietuvą žinias apie peticijos įteikimą ir pasakė, kad okupuotos Lietuvos gyventojai neužmiršti, kad visos pastangos yra dedamos padėti jiems nusikratyti komunistinio jungo.

Dalyvaujant Joint Baltic American Committee posėdyje, buvo diskutuojamas laiškas, gautas iš Assistant Secretary for Eastern European Affairs, Hildebrand, prezidento Nixono vardu, atsakantį Komiteto prištą rezoliuciją.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

Dail. Vlado VAITEKŪNO dailės meno paroda atidaroma š. m. gegužės 27 d. 7 val. vak. Lietuvių Tautiniuose Namuose, 6422 So. Kedzie Ave., Chicagoje. Siužetas - Lietuvių senovės tradicijos ir istoriniai motyvai. Po to bus skaitoma paskaita: "Dailės meno raida laiko bėgyje".

Dr. Vladas ŠMAITIS, Amerikos Lietuvių Tarybos sekretorius, su šeima, išvyko nuo gegužės 15 d. iki birželio 10 d. atostogoms į Europą. ALTos sekretorių pavaduos Vaclovas Mažeika, ALTos protokolų sekretorius.

KARALIAUS MINDAUGO MEDALIS

Tai antroji Lietuvių Fondo medalių laida, skirta pagerbti istorinės Lietuvos valstybės įkūrėją, karalių MINDAUGĄ, minint atkurtosios Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 50 metų sukaktį.

Medalis išleistas Lietuvių Fondo dešimtmečio - 1972 metais. Medalio projektas ir gipso modelis skulptoriaus - Vytauto Kašubos darbas.

Medalį kaldino Franklin Mint kalykla. Ji kaldino ir Lietuvos 3-ju Prezidentų medalį 1968 m.

MEDALIO NUOTRAUKA PADIDINTO MASTELIO

Medalis pagamintas iš sidabro. Skersmuo natūralaus dydžio 39 mm. Užsakyta tik 1000 vienetų.

Parduodama medalio kaina \$ 12.50. Su reprezentacine dėžute \$15.00. Pašto išlaidoms pridėti 50 ct. Užsakymus su čekiu, Lithuanian Foundation vardu, siųsti LF adresu: 2422 West Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629.

Užsisakykite L A S "Laisvosios Lietuvos" Knygų Leidyklos išleistus keturius romanus: dol.

Rašytojos Birutės KEMEŽAITĖS "Sudiev! Aš išeinu..." 4,50
Rašytojo Aloyzo BARONO "Vėjas lekia lyguma" 4,00
" Jurgio GLIAUDOS "Aitvarai ir giria" 4,50
" Anatolijaus KAIRIO "Ištikimoji žolė" 4,00

Knygos gaunamos pas visus lietuviškų knygų platintojus. Užsisakius bent dvi knygas tiesioginiai, duodama nuolaida.
L. L. KNYGŲ LEIDYKLA

II PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO PROGRAMA

- PARODOS - birželio 24 - liepos 4 d. d. Jaunimo Centre, Chicagoje.
- ATIDARYMAS - birželio 30 - liepos 4 d. d. Conrad Hilton viešbutyje ir Jaunimo Centre, Chicagoje.
- STUDIJŲ DIENOS - liepos 4-9 d. d. Kent Valstybiniam Universitetui, Ohio.
- STOVYKLA - liepos 9-15 d. d. Romuvoje, Kanadoje.
- UŽDARYMAS - liepos 15-16 d. d. Toronte, Kanadoje.

Apie smulkesnę programą prašom sekti spaudą.

II PLJK KOMITETAS

NORMAN BURSTEINAS, kailių krautuvė
IR SIUVYKLA, 185 No. Wabash (kampas Wabash ir Lake Street), 2-as aukštas. Atdara kasdien 9 ryto iki 6 vak.; pirm. ir ketv. iki 8 v.; šešt. iki 4 val. ir kitu laiku susitarus tel. 263-5826 ir bute 677-8489
Kalbame lietuviškai

Prašau man siuntinėti LAISVĄ LIETUVĄ
Vardas ir pavardė:
Gatvė:
Miestas: Valstybė: Zip:
Prenumerata JAV ir kituose kraštuose \$ 6.
LAISVOJI LIETUVA, 2618 West 71st Str. Chicago, Ill. 60629

REZERVUOKITE VIETAS - STALIUKUS JAU DABAR
Skambinti Telef. 476-3371 arba RE 7-8945.

"Laisvosios Lietuvos"

Įėjimas su vakariene tik 6 dol. -
Pensininkams ir studentams

Š. m. gegužės 27 d. 8 v. v. Balio Pakšto salėje įvyks

SPAUDOS VAKARAS

Maloniai kviečiame skaitlingai dalyvauti

2801 West 38 Str. (So. California ir 38th Str.)